MR. [illegible]J. FELNE[illegible]
[illegible]
10 D STS., N. [illegible]
WASHINGTON, D. C.

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Telephone Canal 8010—8011
The most influential Lithuanian Daily in America

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

..."and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."
—Abraham Lincoln

No. 252 | Price 3c | Chicago, Illinois, Antradienis, Spalio (October) 26 d., 1943 m. | Kaina 3c | Vol. XXVII

RUSAI OKUPAVO DNEPROPETROVSKĄ

Užėmė kalnus pakeliui į Romą

Amerikiečiai pralaužė priešo linijas

ALDŽYRAS, spalių 25.—Penktosios armijos amerikiečiai kareiviai okupavo tris mailias strateginių kalnų dominuojančių vieškelį ir geležinkelį iš Capua į Romą. Užėmę Sparanise miestą, amerikiečiai pralaužė nacių linijas ir dabar gręsia nacius apibėgimu.

Gen. Eisenhower pranešimu, penktosios armijos britai kareiviai iš lėto žygiuoja pirmyn prieš nacių opoziciją vakariniam krante.

Adrijatikos pusėj, britų aštuntoji armija sustiprino ir praplėtė savo naujai užimtas pozicijas skers Trigno upės. Britų varymasis užėmė kelias kalnuotas vietas, kurios dominuoja kelią iš Termoli uosto iki Pescara, prie "užpakalinių durų" į Romą.

Artinasi prie Venafro

Gen. Montgomery vadovaujami britai kareiviai pasistūmė šešias mailias į vokiečių kalnų linijas, užėmė keturis strateginius miestus, ir persikėlė per Trigno upę, pagal kurią naciai buvo manę sulaikyti britus, kurie varosi į Romą iš rytų pusės.

Raportai iš fronto sakė amerikiečiai dasivarė iki 16 mailių nuo Venafro, ir nuolat veržiasi pirmyn. Jų žygiai žada atpalaidoti nacius, kurie pietuose gina kelią vedantį į Romą.

ŠIURPI GAZO TANKOS EKSPLIOZIJA PENNSYLVANIJOJ

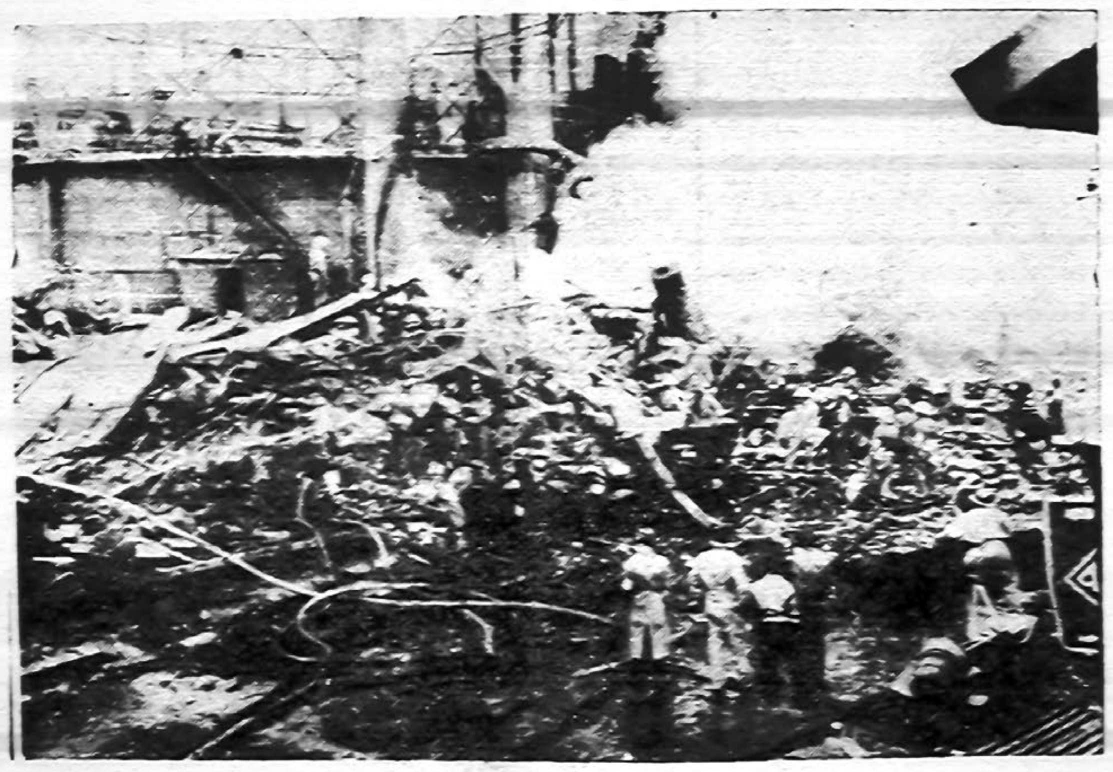

Dėl nežinomų priežasčių sprogus Metropolitan Edison Co. gazo tanka, Edison, Pa., miestelyje, sugriovė keturis didelius namus ir daugiau ar mažiau padarė nuostolių namams šešiolikos blokų aplinkui. Be to, eksploziojoj žuvo du žmonės. (Acme-Draugas Telephoto)

IŠ MELITOPOLIO VAROSI KRYMAN

Taipgi okupavo ir Dneproderzhinską

LONDONAS, spalių 25.—Maskvos radio pranešimu, rusų kariuomenės užėmė Dnepropetrovską, ir netoli Dneproderžinską.

MASKVA, spalių 25. —Rusų motorizuoti daliniai iš Melitopolio jau pasiekė Semenovka, pusiaukely į Perekop įėjimą Kryman, o kazokų patrolės jau randasi prie to Juodosios jūros pusiausalio pakraščių. Naciai prieš kelias savaites siuntė savo kariuomenes iš Krymo į Melitopolį, nepalikdami didesnių jėgų tame pusiausaly. Visos vokiečių pozicijos pietinėj Ukrainoj ir Kryme braška, ir atrodo, kad ten vykstančios kovos tuoj eis prie galo.

Pravdos pranešimu, vakariniam Dniepro krante, tarpe Gomelio ir Kremenchugo, vyksta neišpasakytai didelės tankų kovos. Rusai ten sutriuškina nacių linijas ir stumiasi į vakarus.

Raportas sako [illegible] suptas iš šiaurės ir pietų pusių, bet dar smarkiai keturiolikos vokiečių divizijų ginamas.

Vienas rusų dalinys varosi į Krivoi Rog iš šiaurės, o kitas dalinys apėjo tą svarbų geležinkelių ir rūdos kasyklų centrą iš vakarų. Naciams esant dideliam pavojuj tame Dniepro užlenkime, jie smarkiai kovoja ir nuolat kontratakuoja, bet veltui, kadangi rusai laiko pirmenybę lėktuvais, tankais ir pėstininkais.

Sekretorius Hull matėsi su Stalinu

MASKVA, spalių 25. —Amerikos užsienių reikalų sekretorius Cordell Hull šiandien matėsi su Premjeru Stalinu. Pasikalbėjime taipgi dalyvavo Amerikos ambasadorius W. Averell Harriman ir užsienių reikalų komisaras V. M. Molotov.

Nepranešta apie ką jie kalbėjosi. Praeitą savaitę Stalinas matėsi su Anglijos užsienių reikalų sekretorium Anthony Eden.

Jugoslavai partizanai kovoja vieni kitus

LONDONAS, spalių 25.—Partizanų radio pranešimu, Gen. Josip Broz vadovaujami partizanai ir Gen. Draja Mihailovič vadovaujami četnikai šiandien susirėmė aštriose kovose Montenegro kalnuose. Praneš[illegible] kalti[illegible]no četnikus su[illegible]ėjimu su vokiečiais.

ROMOJE BADAUJA

LONDONAS, spalių 25.—Italų išsilaisvinimo radio "Milano Liberata" šiandien pranešė, kad Romoje kasdien badu miršta 30 asmenų, o vokiečiai iš visų pusių [illegible] rekvizuoja visą maistą.

Dingo U.S. submarinas

WASHINGTON, spalių 25 —Laivynas šiandien pranešė jog pasigendama Amerikos submarino "Dorado" ir jis skaitomas dingusiu. Submarinas buvo pavestas karo tarnybai tik [illegible] rugpiūčio 28 d. Jo įgula susidėjo iš 65 vyrų.

Dėl tanko sprogimo sustojo karinis darbas

EASTON, Pa., spalių 25. —Dėl sekmadienio ryte įvykusio sprogimo ir gaisro, kuris apnaikino [illegible] [illegible] miesto gazo dirbtuvės, apie 75,000 tos apylinkės gyventojų ir 20 karo dirbtuvių neturi gazo virimui, šildymui ir industrinems reikalams. Miesto majoras Joseph Morrison sakė tas sudaro rimtą pavojų sveikatai, ir prašė kuoskubiausiai padaryti reikalinguosius pataisymus.

Sprogimas užmušė tris asmenis, sužeidė 19 taip, kad turėjo būti nugabenti į ligonines, ir lengviau sužeidė daugel[illegible] kitų. Langai buvo išdaužyti iki dviejų mailių nuo tankų, ir 25 namai netoli tankų pasmerkti kaipo nebetinkami gyvenimui.

Mayor Morrison manymu, padaryta maždaug $500,000 vertės nuostolių. Raudonojo Kryžiaus atvežtos virtuvės veiks tol, kol bus reikalinga. Majoras prašė tų, kurie turi anglies, elektros ar buteliuoto gazo pečius pagelbėti maitinime savo kaimynų.

Sprogimo priežastis dar nežinoma.

Dar atakavo japonų Wewak bazę

U. S. lėktuvas bombavo japonų karo laivą

SĄJUNGININKŲ ŠTABAS pietvakarių Pacifike, spalių 25.—Gen. MacArthur komu-[illegible] pranešė, kad vienas Amerikos Liberator bomberis nakties metu netikėtai puolė didelį japonų karo laivą, panašų į lėktuvnešį, prie Bougainville salos. Lakūnas numetė tris bombas tiesiog ant laivo, ir matė kaip įvyko didelis sprogimas ir kilo gaisras.

Atakoje ant japonų Wewak bazės, sąjungininkai lakūnai sunaikino 28 priešo lėktuvus, nuskandino du jų prekinius laivus ir numetė bombą tiesiog ant trečio laivo. Orinėse kovose galėjo būti nušauti šeši japonų Zero lėktuvai. Sąjungininkai prarado keturis lėktuvus. Buvo pastebėta daug gaisrų Wewake.

Apšaudė japonų laivus

Pranešimas taipgi sakė, kad japonų kontrataka prieš australiečius Finschhafene buvo atremta ir priešas negavo pasiekti Naujos Gvinėjos krantą.

Prie Choiseul, Solomonuose, mūsų lėktuvai bombavo ir apšaudė Kakasa. Naktinė patrolė per pusketvirtos valandos kulkosvaidžiais apšaudė 24 japonų kareivinius laivus, ir juos išsklaidė. Kitas naktinis dalinys bombavo japonų mažą karo laivą ir paliko jį beskęstantį.

Mūsų mažieji lėktuvai iš Buin skrido virš Kahili ir nušovė tris iš 20 priešo lėktuvų. Vienas mūsų lėktuvas dingo.

Amerikos-Anglijos [illegible] vienybė [illegible] pergalei – Knox

WILLIAMSTOWN, Mass., spalių 25.—Kalbėdamas Williams kolegijos mokslo meto baigimo ceremonijose, laivyno sekretorius Knox vakar pareiškė, kad Amerikos ir Anglijos ėjimas išvien buvo svarbiausias faktorius, kuris padės mūsų neišvengiamam laimėjimui.

Knoxui buvo suteiktas garbės teisių daktarato laipsnis.

Švedai pradeda pykti ant vokiečių

LONDONAS, spalių 25.—Švedų spauda ir vieša opiniją, įpykusi už tai, kad vokiečiai nušovė jų keleivinį lėktuvą, reikalauja, kad vokiečių lėktuvams nebūtų duota skristi virš Švedijos.

Suėmė nužudytos moteries vyrą

NEW YORKAS, spalių 25. —Toronto, Ont., šiandien su areštuotas Wayne Lonergan, 26 metų amžiaus Kanados aviacijos studentas, kuris bus apklausinėjamas apie jo jaunos žmonos mirtį. Mrs. Patricia Burton-Lonergan, 22 metų amžiaus, kuri prieš porą metų pabėgusi iš namų ištekėjo už Wayne Lonergan, buvo vakar rasta negyva, įlaužta galva. Policija sakė išrodė, kad nužudytoji moteris nepasidavusi be kovos, ir minėjo jog jos vyro veidas visas subraižytas, lyg moteriškais nagais.

Naciai suareštavo tūkstantį prancūzų

LONDONAS, spalių 25.—Paryžiaus radio pranešimu, praeitą savaitę suareštuota daugiau negu 1000 prancūzų "teroristų." Tie areštai prasidėjo tuoj po Laval pasitarimo su policijos viršininkais iš visos Prancūzijos dalių ir, anot nacių radio, jis jiems įsakęs imtis griežtų priemonių, kad sustabdyti sabotažą ir kitus veiksmus "kurie sudrumsčia Prancūzijos-Vokietijos santykiams."

FDR parinko Bowles OPA viršininku

WASHINGTON, spalių 25 —Prez. Roosevelt šiandien nominavo Chester Bowles, kainų administracijos generalinį vedėją, į to biuro viršininkus, vieton atsistatydinusio Prentiss M. Brown.

WLB nepriimsianti naują sutartį

WASHINGTON, spalių 25 —Yra davinių, kad Karo Darbo Taryba neužgirs siūlomą Illinois minkšto anglies kasyklų sutartį. Dauguma streikuojančių angliakasių laikosi unijos nusistatymo — "nėra sutarties — nedirbsime."

NACIAI IŠŽUDO LENKIJOS KUNIGUS

NEW YORKAS, spalių 25. — Lenkų telegrafinės agentūros pranešimu, naciai nukankino Vyskupą Nowowiejski, Plocko diocezijos viršininką, ir Gostynin arkidijakoną. Jie abu buvo suvirš 80 metų amžiaus.

Išžudė 1,600 kunigų

Pranešimas toliau sakė vokiečiai išskerdžia katalikus kunigus visoj Lenkijoj. Katowice kunigui Jan Macha, iš Ruda, buvo nukirsta galva. Gdynijoj, naciai išžudė 12 kitų kunigų. Nacių koncentracijos stovykla Inowroclaw yra perpildyta kunigais, kurių laukia sušaudymas. Vakarinėj Lenkijoj iš viso suvirš 1,600 kunigų jau prarado savo gyvybes.

Pirkite Karo Bonus

U. S. LAKŪNAI IŠ ITALIJOS ATAKAVO AUSTRIJĄ IR VENGRIJĄ

ALDŽYRAS, spalių 25.—Sąjungininkų štabo pranešimu, didieji bomberiai atakavo taikinius pietinėj Austrijoj ir Tiranoje, Albanijos sostinėj. Ašies pranešimai sakė 300 Amerikos bomberių ir 200 mažesniųjų lėktuvų pirmą kartą atakavę Styria, "Austrijos Ruhr," ir Dunojaus slėnį Vengrijoj. Manoma tie lėktuvai paėjo iš naujai užimtų aerodromų Italijoje.

LONDONAS, spalių 25.—Britų Mosquito bomberiai vakar naktį bombavo taikinius Ruhr apylinkėje ir kitur Vokietijoje.

Berlyno radio pranešimas sakė Amerikos keturmotoriniai bomberiai iš Italijos vakar atakavę pietinę Vokietiją, Austriją ir Vengriją. Nėra sąjungininkų patvirtinimo šiai žiniai, bet iš vokiečių pranešimo duodasi suprasti, kad ta ataka buvo didelė ir vokiečių nelaukiama.

Prašo patvirtinti jo taikos rezoliuciją

WASHINGTON, spalių 25 —Šiandien Senate prasidėjo debatai apie Amerikos pokarinį nusistatymą. Senatorius Tom Connally ragino Senatą priimti jo siūlomą "taikos rezoliuciją," kaipo įrodymą jog Amerika vadovaus žygiams išvengti karų ateity.

Senatorius Pepper pateikė priedą, kuris specifiškai pareiškia, kad apsiimame naudoti karinę jėgą sulaikyti agresiją.

Senato vadai ieško būdų sutrumpinti debatus, nes jie mano Connally rezoliucija bus didele didžiuma užgirta.

ORAS

Nebus atmainos.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

IŠ MASKVOS — Laukiama by kuriuo momentu pranešimo apie užėmimą Krivoi Rog. Vėliausiu pranešimu, rusų kariuomenė randasi ne pilnai 6 mailias nuo tos nacių bazės.

IŠ LONDONO — Britų laivynas pranešė, kad šeštadienio naktį buvo nuskandinta britų krūzeris ir destrojeris.

IŠ WASHINGTONO. — Atstovų rūmai antradieny svarstys įstatymą atidėjimui tėvų ėmimo kariuomenėn.

IŠ WASHINGTONO. — Laivyno pranešimu, Amerikos bomberis užtiko japonų bomberį skrendantį prie Attu salos ir jį apšaudė.

IŠ ATLANTA, Ga.—Keturiolika kalinių pabėgo iš Bartow vieškelių stovyklos.

IŠ ITALIJOS — laikraštininkai biaurisi pasitraukiančių nacių žiaurumu. Jie iki šiol rado kelias vietas, kur naciai sustatė visus italus kaimiečius ir be jokio reikalo visus iššaudė.

Nuskandino aliantų destrojerį: naciai

LONDONAS, spalių 25.—Vokiečių aukštosios komandos komunikatas sakė vokiečių lėktuvai ketvirtadieny nuskandinę vieną sąjungininkų destrojerį ir kitą sužaloję rytinėj Viduržemio jūroj. Nėra sąjungininkų patvirtinimo šiai žiniai.

MŪSŲ GYVENIMAS IR DARBAI

Vyskupas pažadėjo lietuviams padėti atstatyt sudegusią bažnyčią

E. St. Louis, Ill. — Spalių 16 d., kaip jau žinoma, sudegė lietuvių bažnyčia. Dar teberūkstant degėsiams, atsilankė vietos vyskupas su sekretoriumi ir vienu prelatu, užjausdamas lietuvių nelaimę ir pažadėjo daryti viską, kad tik lietuviai greičiau galėtų sulaukti naujų Dievo namų. Neseniai pas jį apsilankusiam klebonui kun. dr. A. Deksniui patarė tuoj dabar ieškoti architekto, kontraktoriaus, nelaukiant pavasario. Apie gaisrą dar pranešama tokių smulkmenų: ugnis prasidėjo kažkur tarp stogo ir lubų — medinėse dalyse. Suvažiavo daug gaisrininkų, darbavosi tris valandas, bet išgelbėti nepavyko. Mokykla, kurios kampas šiek tiek apsvilo, pasisekė išgelbėti. Klebonija nei kiek nenukentėjo. Iš bažnyčios pasisekė išgelbėti tik kas buvo tabernakule: 2 ciborijos ir kielikas, kuriuo laikyta Mišios gaisro metu. Iš zokristijos tik arnotus suspėjo išnešti. Daugiau policija neleido įeiti, kad neužtrokštų. Dvi monstrancijos ir visa kita sudegė. Gale bažnyčios buvusios statulos išgelbėtos. Po gaisro, kada visa presbiterija buvo prigriauta degėsių nuo lubų ir stogo, buvo buvo aptiktas, bet apurarastas visai sveikas medinis kryžius, kuris stovėjo ant tabernakulio. Ant šalinio altoriaus — sveika šv. Onos stovyla, tik aprūkusi. Kai Mišias belaikančiam kun. A. Deksniui pranešė, kad jau dega, jisai skubiai išėmęs Švenčiausį su ciborija, nuo altoriaus su Mišių drabužiais apsirengęs atėjo į kleboniją, bet vėjas nešė kibirkštis ant mokyklos ir klebonijos patalpų, nebuvo kur apsaugoti Švenčiausio, nes namų nėra arti. Tada klebonas nunešė ciboriją į automobilį ir pavežęs kokį pusę bloko, palaikė automobily, kol buvo galima atgabenti ir padėti seserų pranciškiečių kambaryje.

Matydamas, kad jau bažnyčios nebeturės, dar gaisrui nepasibaigus, kun. dr. Deksnys su parapijiečiais pradėjo ruošti laikiną koplyčią parapijos salėje. Padėjo visi, kas tik galėjo. Katalikai skautai paskolino altorių, kurį pastatė ant scenos. Vakare, šeštadienį, koplyčia jau buvo įrengta, o sekmadienį buvo atlaikytos Mišios 8 ir 10 valandą. Visiems buvo tai graudžios pamaldos. Bet lietuviai nenusiminė. Renka iš nuodėgulių aprūkusius daiktus, o visų lūpose:

— Statysime naują bažnyčią.

Aukos jau pradėjo plaukti. Jau įsigyta mišiolai, kapos ir vienas kitas reikalingiausių dalykas. Bažnyčia dos suma nepadengs nei pusės padarytų nuostolių. Klebono, kun. dr. A. Deksnio, adresas pasilieka tas pats: 1509 Bough Ave., East St. Louis, Ill.

Medžiotojus apgavo

Sandwich, Ill. — Šis miestelis randasi 18 mylių į vakarus nuo Auroros.

Neseniai čia buvo juokingas, bet nemalonus įvykis. Koksai tai visai nežinomas keleivis mažu troku į miestelį atvažiavo. Prie troko pakabino keletą apgarsinimų, neva, parduodąs medžioklinių šautuvų gilzes (shells) po 5 dol. dėžutę. Visiems žinoma, kad dabartiniu laiku labai sunku tų gilzių gauti, todėl pirkėjų niekam nežinomas pardavėjas turėjo užtektinai.

Už poros valandų pardavėjas, susidėjęs likusias gilzes ir pinigus išvažiavo, kur jam reikėjo, gal, kitiems medžiotojams retenybę suteikti. Pirkę gilzes su džiaugsmu mėgino jas, bet visai be pasekmių. Tuomet drąsesnieji atidarę rado vietoje parako smiltis.

Mažesniųjų miestelių medžiotojai turėtų apsižiūrėti, nes minėtas pardavėjas, gal, aplankys ir kitas vietas.

Kupstas

Platinkite "Draugą".

43 gaisrai Marijampolėje

(LKFSB) Per pirmus šešius šių metų mėnesius Marijampolėje ir apylinkėse įvyko 43 gaisrai, kurių metu sudegė 56 pastatai, jų tarpe 12 gyvenamųjų namų. Viešai skelbiama, kad vyriausioji gaisrų priežastis buvęs neatsargumas, bet kadangi Marijampolės apskrityje, turimomis žiniomis, yra atgabenta ir nemažai vokiečių kolonistų, tai galima spėti ir apie kitokias gaisrų priežastis.

PIRKITE KARO BONUS!

VYRŲ IR HIGHSCHOOL VAIKINŲ
Pagelbėti Gaminti Saldainius Mūsų Ginkluotoms Jėgoms.
PASTOVUS DARBAS
Pilna arba Dali Laiko.
GERA MOKESTIS
6 DIENŲ SAVAITĖ
SALDAINIŲ GAMINTOJŲ
Saldainių Dirbėjų Pagelbininkų
Mašinų Operatorių.
Porterių — Truckers
Darbininkų — Car Loaders
Dienų arba naktų darbas nuolat
PATYRIMO NEREIKIA
Gera Transportacija
EMPLOYMENT OFFICE
VALANDOS:
Sekmadienį 11 ryto iki 4 popiet
Pirmad., Antrad. ir Trečiad.
nuo 7 ryto iki 8 vakaro
Ketvirtad., Penktad. ir Šeštad.
nuo 7 ryto iki 5 vakaro
BUNTE BROTHERS
3301 W. FRANKLIN BLVD.
(500 į žiemius)

J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
4148 Archer Ave.
Tel. Virginia 2114
Perkėlė savo Raštinę į BRIGHTON PARKĄ
Su Income taksais ir kitais reikalais kreipkitės viršminėtu antrašu.

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office Tel. HEMlock 4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISO VALANDOS
Valandos: 2—4 ir 7—9 vakare
Trečiad. ir Nedėliomis susitarus
2423 West Marquette Road

Būkit Malonūs
SAVO AKIMS!
Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas leisdami išegzaminuoti jas moderniškiausia metoda, kurią regėjimo mokslas gali suteikti.
36 METAI PATYRIMO
pririnkime akinių, kurie prašalina visą akių įtempimą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tos
Telefonas: CANAL 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiad. ir Šeštad. 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

Budriko Moderniška Krautuvė
Pilnas didelis pasirinkimas namams rakandų, gerų Parlor Setų, Pečių, Karpetų, Radijų ir didelė Jewelry Krautuvė sykiu su Rakandų Krautuve po vienu stogu. Taipgi Rekordai, Gaidos.
Jos. F. Budrik, Inc.
3241 So. Halsted St.
Tel. Calumet 7237—4591
Radio Programai leidžiami Budriko Krautuvės per 14 metų:
WCFL 1000 k. Sekmadienio vakare 9:30 valandą.
WHFC 1450 k. Ketvirtadienio vakare 7 valandą.

Skolinam Pinigus
Morgičiams
GREITAS IR MANDAGUS PATARNAVIVAS
KREIPKITĖS PRIE MŪSŲ
TAUPYKITE
dėl
1944
SUPREME
SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
PETRAS P. KEZON
Sekretorius ir Iždininkas
DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA 4%
1751 W. 47th Street

Didžiausia Lietuvių
Jewelry Krautuvė

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Auksinius ir Deimantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir kitus visokius auksinius daiktus už PRIENAMIAUSIAS KAINAS.
Turime didelį pasirinkimą Muzikališkų Instrumntų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekordų ir kitų visokių muzikalių daiktų.
Taisom Laikrodžius, Laikrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas ir Muzikalius Instrumentus.
JOHN A. KASS
JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC
4216 ARCHER AVENUE
Phone: LAFAYETTE 8617

MARGUTIS
VIENINTĖLIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS RADIO LAIKRAŠTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.

WHFC - 1450 kilos.
SEKMADIENIAIS — nuo 1 iki 2 val. popiet.
KITOMIS DIENOMIS — nuo 9:30 val. vakare.
EXTRA PROGRAMAS Penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v.
MARGUČIO ofiso adresas:
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

DR. STRIKOL'IS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Office Tel. YARds 4787
Namų Tel. PROspect 1930

Tel. CANal 6122
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.
Sekmad., Trečiad. ir Šeštadienio vakarais ofisas uždarytas.
REZIDENCIJA
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Mums Valdžia SAKO:
TAUPYKIT VISOKIUS DAIKTUS, ką tik galima. Ir jūs savo apdėvėtą parlor setą nemeskite lauk, paduokite Roosevelt Furniture Kompanijai. Jie PERDIRBS ir padarys jį kaip NAUJĄ savo dirbtuvėj. Didelis pasirinkimas visokių spalvų apdangalų.

2-jų ŠMOTŲ Kainos
$36 IR AUKŠČIAU
SPRINGSAI jusų parlor seto yra tokie, kaip matote. Bet dabar tokių jau negautumėt.
Telefonas SEELEY 8760
ROOSEVELT FURNITURE COMPANY
2310 WEST ROOSEVELT ROAD

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: Yards 1829

Pritaiko Akinius. Kreivas Akis Ištaiso.
Ofiso ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
Kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8
Sekmadienyje pagal sutartį.

Tel. YARds 2246
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
Val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. CANal 0257
Rez. Tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6600 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p.
6 iki 9 val. vakare.

Ofiso Tel. VIRginia 0036
Rezidencijos Tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1—3 ir 5—8:30 P. M.
Trečiadieniais pagal sutartį

Tel. YARds 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Val.: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30
Pirmadieniais—2-4 ir 6:30-8:30
Šventadieniais—11-12.

WHOLESALE FURNITURE BROKER
Everything in the line of Furniture
ALEX ALESAUSKAS and SONS
Factory Representative.
SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART
For appointment call — REPUBLIC 6051

EXTRA! EXTRA!

Permainytas vardas ir adresas
Lietuviškas Žydukas
REMKITE SENĄ LIETUVIŲ DRAUGĄ
N. KANTER, sav.
MONARCH LIQUOR
3529 So Halsted St.
Phone YARDS 6054

Tel. YARds 5921
Res.: KENwood 5107.
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Skaniausia duona yra toji, kurią uždirbame savo rankomis.

LIETUVIAI DAKTARAI

Telefonai:
Ofiso—HEMlock 5849
Rezid.—HEMlock 2324
DR. PETER I. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9;
Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARds 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDway 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. dieną.

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR OF
Ambrosia & Nectar
BEERS
Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.
2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGIČIŲ!
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI
ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
PANAUDOKITE PROGĄ DABARTINĖMS ŽEMOMS NUOŠIMČIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!
TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globojami ir ligi $5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jūsų pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.
SENIAUSIA IR ŽYMIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ĮSTAIGA — 40 Metai Sekmingo Patarnavimo! —
KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 — Jos. M. Mozeris, Sec'y. — 3236 SO. HALSTED ST.

Ofiso Tel. .... VIRginia 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarius.

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepiama—
Šaukite: KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.;
Penktad. 8:30 iki 9:30 vak.
Šeštad. 6 val. iki 9:30 vak.
Sekmadieniais pagal susitarimą.

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 S. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Val.: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3—8 popiet.

Tikėjimas yra brangi Dievo dovana amžinajam gyvenimui laimėti. Bet žmogus praranda tikėjimą dėl to, kad jo nebrangino.

WANT ADS

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel. RANdolph 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

FREIGHT HANDLERS

LABAI SVARBŪS DARBAI

Mokame aukščiausią visame mieste mokestį. Mokame laiką ir pusę po 8 ir po 40 valandų darbo.

NUOLATINIAM DARBUI
Atsišaukit asmeniškai į
NATIONAL CARLOADING CORPORATION
Door No. 5, House No. 3.
13th & Clark Sts.

VAIKINU ir VYRŲ
17 IKI 65
Corrugated ir medinių baksų dirbtuvėje. Patyrimo nereikia. Laikas ir pusė už viršlaikį.
MAXWELL BROS.
22nd ir Morgan

REIKIA
Pullers, Wringermen ir Packers. Aukščiausia unijos mokestis ir bonai.
CASCADE LAUNDRY
7930 S. Racine

VYRŲ
VIRŠ 40
Prie Stock room darbų Plumbing Supply įstaigoje. 40 val. į savaitę, laikas ir pusė už viršlaikį. Matykit Mr. Olselin
641 W. LAKE ST.

DOCK VYRŲ
Pastovūs darbai. Viršlaikis.
GEORGE F. ALGER CO.
220 W. 31st St.

FREIGHT HANDLERS. Checkers. 75c; Trokerių—67½c į val.; Svarbi pramonė. Po karo darbai.
AMERICAN CARLOADING CORP.
4956 S. Keeale Ave.

REIKIA PAPRASTŲ DARBININKŲ
SHIPPING ROOM HELPERS
PATTERN STORAGE VYRŲ
CRANE OPERATORIŲ
Svarbioje pramonėje karo ir taikos laikuose.
PASTOVUS DARBAS
Puiki mokestis.
Pilno ar dalinio laiko.
ELECTROCAST STEEL FOUNDRY CO.
4701 W. 15th Pl. — Cicero

Reikia
SHEAR VYRŲ
STEEL SHEET
SVARBUS KARO DARBAI
PATOGIOS DARBO SĄLYGOS
ATSIŠAUKITE
2924 W. 51st St.
9 RYTO IKI 5 PP.

Central Steel & Wire Co.

VYRŲ prie Shipping Dept. ir abelnų dirbtuvės darbų. Pastovūs darbai. laikas ir pusė virš 40 val. Neapriboto amžiaus. SANFORD INK CO., 846 W. Congress St.

REIKIA VYRŲ
Reikia prie darbų lankstyti popierinius baksus. Reguliaris algos pakėlimas. Dieną ir naktį šiftai. Atsišaukite asmeniškai nuo 8:30 ryto iki 5 popiet.
CHICAGO CARTON CO.
4200 S. Pulaski Rd.
ar į Employment Ofisą nuo 9 ryto iki 12 popiet.
3959 W. Ogden — Room 302

REIKIA VYRŲ
JAUNŲ IR SENŲ
MILLING MACH. OPERATORIŲ
CYLINDRICAL GRINDERS
SURFACE GRINDERS
SHIPPING ROOM
MAINTENANCE
100% SVARBUS KARO DARBAI
10 val. į dieną. 5 dienos savaitėje. Patyrimo nereikia.
MES IŠMOKINSIM JUMIS
LAKE SHORE TOOL WORKS
816 N. Kostner

HELP WANTED — VYRAI

REIKIA

ALUMINUM CASTINGS TRIMMERS — POLISHERS — CHIPPERS — SAND BLASTERS — GRINDERS — SAW VYRŲ.

Pilno laiko darbai, gera mokestis. Svarbioje pramonėje. Atsišaukit į—
2742 W. 36th PLACE
Atsišaukit nuo 8 ryto iki 5 pp. kasdien. Šeštad. iki 12 pietų. Atsineškit gimimo įrodymus ar pilietybės popierius.

TOOL & DIE MAKERS
Atsakomingų.
CINCH MFG. CORP.
2335 W. Van Buren—Seeley 0732

SHEET METAL VYRŲ

SPOT WELDERIŲ
SHEET METAL DARBININKŲ —
PAGELBININKŲ
SPRAYERS
Amžius nesvarbu. 48 val. savaitėj. Ekstra viršlaikis. Visi karo darbai. Pastovūs darbai. 2 šiftai: 7 ryto iki 3:30 pp. ir nuo 3:30 pp. iki 12 vidurnakčio.
MATYKIT MR. HEALY
9:30 ryto iki 12 pietų ar nuo 2:30 iki 5 pp. bet kurią dieną išskiriant Šeštad. ir Sekmad.

Firecraft Door Co.

3319 S. WALLACE

TRIJŲ VYRŲ
Ir Jaunų Vyrų. Prie abelnų ofiso darbų. Turi būt prasilavinę prie skaitlinių ir mokanti rašyt rašoma mašinėle. Pastovūs darbai. Atsišaukite į 23 N. FRANKLIN ST.

VYRŲ
Prie Shipping room ir pakavimo darbų. Pastovūs darbai. Atsišaukit į
23 N. FRANKLIN ST.

HELP WANTED — MOTERYS

STENOGRAPHER
POST WAR POSITION
New Air Conditioned Small Office
Good Starting Salary
EXELLENT OPPORTUNITY FOR ADVANCEMENT IN ESSENTIAL INDUSTRY
DEWEY & ALMY CHEMICAL CO.
6050 W. 51st Street
Call Summit 340

MERGINŲ — MOTERŲ
17 IKI 45
Corrugated ir medinių baksų dirbtuvėje. Patyrimo nereikia. 55c į val. Laikas ir pusė už viršlaikį.
MAXWELL BROS.
22nd ir Morgan

MERGINŲ
Patyrusių Operatorių prie power siuvimo mašinų. Pastovūs darbai. Atsišaukite į
27 N. FRANKLIN ST.

MOTERŲ
VALYTI OFISUS
Pastovūs Dienos Darabi
Dabar Ir Po Karo
48 VALANDŲ SAVAITĖ
Nepaprastai Gera Mokestis
PILNO AR DALINIO LAIKO
ALGOS PAKĖLIMAS PO 6 MĖNESIŲ
PUIKIOS DARBO SĄLYGOS
ATEIKITE ŠIANDIEN
MES KALBAME LENKIŠKAI
MUSŲ KRAUTUVĖJE
1250 MILWAUKEE AVENUE
TEL. HUMBOLDT 1440

LENGVI DIRBTUVĖS DARBAI

JOKIO PATYRIMO NEREIKIA
40 valandų į savaitę mokant iš pradžių 55c į valandą. Viršlaikio šeštadieniais jei tik norite. Pradėkite tuojaus.
GERA TRANSPORTACIJA
Imkit Madison, Halsted, Milwaukee, Ogden ar Lake St. gatvėkarį. Arba Lake St. "L" ar Washington busą iki durų.
HOOKER GLASS & PAINT MFG. CO.
650 WASHINGTON BLVD.
Klauskite Mr. Vial.

HELP WANTED — MOTERYS

TARNAIČIŲ
Patyrimo nereikia. Sekmad. nereikia dirbti. $74.00 į mėnesį. Ir Ekstra. Kuopatogiausios darbo sąlygos.
Kreipkitės Linen Room
SOUTHMOOR HOTEL
67th & Stony Island Ave.

REIKIA MOTERŲ
Reikia prie darbų lankstyti popierinius baksus. Reguliaris algos pakėlimas. Dieną ir nakti shiftai. Atsišaukite asmeniškai nuo 8:30 ryto iki 5:00 val. popiet.
CHICAGO CARTON CO.
4200 S. Pulaski Rd.
ar į Employment Ofisą nuo 9 ryto iki 12 val. popiet.
3959 W. Ogden — Room 302

NAKTIMIS VALYMUI MOTERŲ
Valandoms 9:30 vak. iki 5:30 ryto. Valgis ir uniformos duodama. Gera mokestis.
HARDING'S, 68 W. Madison
Employment Office. 2 Floor

MERGINOS ir MOTERYS
PAGELBĖKIT LAIMĖTI KARĄ
Gausit mokėt laike mokinimo ir pagelbėsit prie gaminimo labai reikalingos karo medžiagos iš sheet plieno. Mes išmokinsim jumis prie tokių įdomių operavimo darbų kaip:
SPOT WELDING — DRILLING IR TAPPING — PUNCH PRESS — ir daug kitų.
Naujos švarios prausyklos. Poilsio laikotarpiai. Reguliaris algos pakėlimas. 2 šiftai jūsų pasirinkimui nuo 7 ryto iki 3:30 pp. ar nuo 3:30 pp. iki 12 vidurnakčio.
Ateikit ir pasitarkit su Mr. Healy bet kurią dieną išskiriant Šeštad. ir Sekmad. nuo 9:30 ryto iki 12 pietų ar nuo 2:30 iki 5 pp.
FIRECRAFT DOOR CO.
3319 S. WALLACE

MERGINŲ ir MOTERŲ
18 IKI 45
Pastovūs ir lengvi dirbtuvės darbai tik $25.00 už 46½ valandas darbo. Atsišaukite į
ILLINOIS NUT PRODUCTS CO
609 W. Lake

RENDUOJASI

RENDUOJASI 4 kambarių fletas pirmam aukšte. Sužinosit sąlygas pašaukus telefoną—VIRGINIA 1218.

ĮSIGYKITE DEFENSE DARBĄ ŠIANDIEN!

ČIA RASITE TĄ DARBĄ, KURĮ NORITE GAUTI!

Palaikykite tuos biznierius, kurie skelbiasi "Drauge".

VYRAI IR MOTERYS

VYRŲ

Vilnonių ir Trimming Stock Klerkų, mokanti skaityti ir rašyti angliškai.

PORTERIO

Lengviems naktimis darbams. Valandomis tarp 4 popiet ir 12 vidurnaktį.

MOTERŲ

INSPEKTORIŲ — SIUVIMO MAŠINŲ OPERATORIŲ — RANKOMIS SIUVĖJŲ — UTILITY FLOOR DARBININKIŲ ir EXPEDITORS.

PATYRIMO NEREIKIA MES IŠMOKINSIM

Laikas ir Pusė Virš 40 Valandų

Klauskite
BOLAS W. PALUTSIS

M. Born & Co.

Vyrų drabužių išdirbėjai gamintojai Militarinių uniformų ir civiliams siūtų ir overkotų.
1060 W. ADAMS ST.

★★★★★★★★★
★ For Help!
★ For Sale!
★ For Rent!
★ For Service!
★ For Results!
- ADVERTISE -
In America's Greatest Lithuanian Daily Newspaper
— ESTABLISHED 1909 —
CALL AN AD-TAKER
CLASSIFIED OFFICE
TEL.—RANDOLPH 9488
LITHUANIAN-DRAUGAS
THE LEADING LITHUANIAN ADVERTISING MEDIUM
★★★★★★★★★

Kalbėtojas

Demostenas buvo garsiausias kalbėtojas pasaulyje. Jis gyveno prieš Kristaus gimimą.

Skruzdžių magnetiniai lizdai

Australijos baltosios skruzdės stato "magnetinius lizdus", kurie nurodo šiaurę ir pietus, kaip kad kompaso adatelė.

Kova fies Turu

Mūšis ties Turu įvyko 732 metais, kur maurai buvo Karolio Martelio sumušti. Krikščionybė buvo išgelbėta nuo islamo (mėnulio garbintojų).

TANKERIŲ KATASTROFOJ ŽUVO 80 ĮGULOS

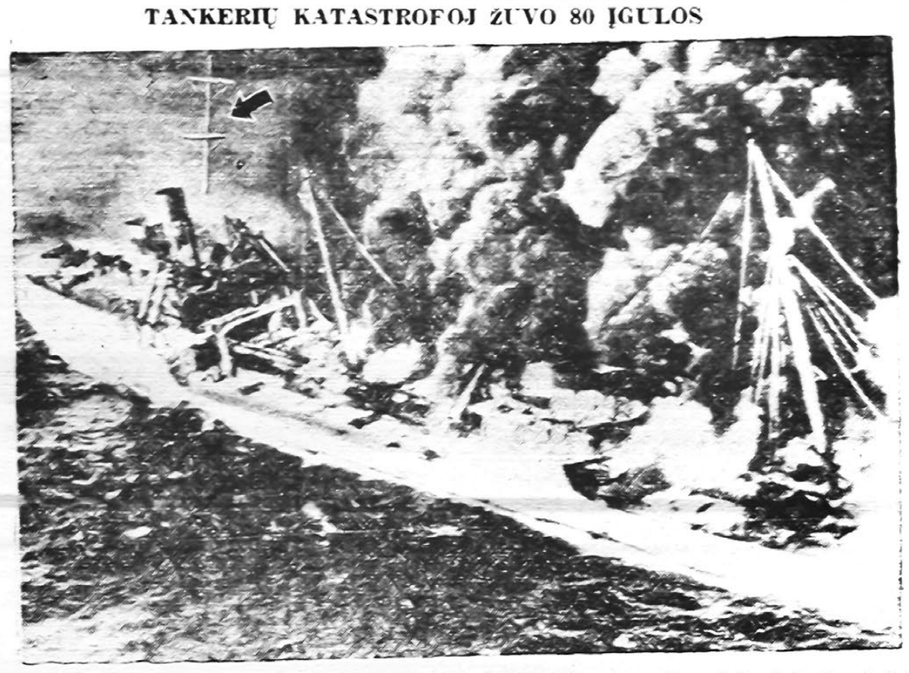

Florida pakraščiuose esant didelei miglai susidurė du Amerikos laivai-tankeriai. Laivų įgulos buvo sulipusios į gelbėjimos laivelius, bet kilęs iš eksplioziios gaisras apėmė dalį laivelių ir tokiu būdu žuvo 80 įgulos narių. (Acme-Draugas Telephoto)

Marianapolio Kolegijos Rėmėjų seimas įvyks spalių 31 d

Marianapolio Kolegijos Rėmėjų seimas šaukiamas spalių 31 dieną, Kristaus Karaliaus šventėje. Bus tai dvyliktas iš eilės rėmėjų seimas.

Nuo 1932 metų, kada pirmą kartą mūsų tautiečiai susivažiavo į Marianapolį pasitarti, kaip geriau pagelbėjus šiai vienintėlei lietuvių katalikų mokyklai kas rudenį įvyksta Marianapolyje šie rėmėjų seimai.

Per dešimt su viršum metų tuose seimuose savo patarimu, sumanymais, darbu ir auka pasirodė nemaža kolegijos geradarių — kunigų, profesionalų, biznierių, darbininkų. Jų pastangomis ir parama Marianapolio kolegijai buvo lengviau pakelti atsakingas jos pareigas, o jos vadovybė jautėsi sustiprinta savo pasiryžimu, kada matė šį žmonių susidomėjimą ir paramą. Kol dar buvo gyvas, nepamirštamo atminimo a. a. kun. Jonas Navickas, Marianapolio kolegijos steigėjas ir ilgametis jos rektorius, su dideliu širdies džiaugsmu minėdavo kolegijos rėmėjus — geradarius.

Šiandien, kada pasaulyje siaučia karas, daug net didelių kolegijų turėjo užsidaryti. Marianapolio kolegijos vadovybė yra visomis jėgomis pasiryžusi savo mokslo įstaigą išlaikyti nors ir kažin kokias kliūtis reikėtų pakelti šiais sunkiais laikais.

Bet drauge, atsižvelgiant į pasunkėjusias aplinkybes, Marianapolio kolegijos vadovybė būtų be galo dėkinga, jei galėtų susilaukti iš lietuvių katalikų naujos ir gyvesnės paramos. Ko šiandien labiausia reikėtų kolegijai: — tai kuo daugiau lietuvių berniukų šioje mokykloje. Dėja, tuo tarpu taip nėra...

Šį klausimą reikėtų nuodugniai apsvarstyti dabartiniame seime, o sykiu rasti ir kitų konkrečių paramos kelių kolegijai.

Seimo programa spalių 31 dieną Marianapolyje numatyta šitokia.

Seimas prasidės iškilmingomis šv. Mišiomis 10 val. ryto. Seimo dalyviams pritaikytą pamokslą pasakys kun. dr. Vincentas Andriuška, MIC. Po pamaldų bus bendri atstovų ir svečių pietūs. Po pietų 2 val. seimas pradės savo posėdžius.

Svarbiausieji šio XII seimo dienotvarkės dalykai bus: pranešimas apie dabartinę Marianapolio kolegijos padėtį; patikrinimas nuveiktųjų darbų, kuriuos buvo užsibrėžęs pereitųjų metų rėmėjų seimas; pranešimas apie kun. Jono Navicko vardu įsteigtąjį fondą. Bus iškelta ir kitų aktualių klausimų.

Visi kolegijos rėmėjai, jos prieteliai ir geradariai yra nuoširdžiai laukiami spalių 31 dieną Marianapolyje.

Wear Your Feather

It's a Symbol of a Generous Contribution to
THE COMMUNITY & WAR FUND

Lietuviai Anglijoj

Koncertas

London. — Rugsėjo 19 d. choras "Lithuanica" davė koncertą. Programa tęsėsi per tris valandas ir visi su dideliu dėmesiu sekė vakaro eigą. Žmonių prisirinko labai daug. Retai kada susirenka daugiau. Turėjome iškilmėse garbingų svečių: J. E. Lietuvos ministerį B. K. Balutį, jo patarėją V. Balicką, latvių konsulą su šeima buvo atvykusių lietuvių iš Vidurinės Anglijos ir iš viso plačiojo Londono.

Iškilmėms vadovavo choro vedėjas J. Pumeris. Įžangos žodį tarė kun. K. A. Matulaitis. Choras pradėjo koncertą tautos himnu. Toliau sekė dainos: "Žuvusiems kariams", "Lietuva", "Tai ne miškas", "Sudiev" ir solo H. Liudžiuvienės: "Ave Maria" — Šuberto. Dainos vyko sutartinai ir gražiai.

Mokytojos R. Bulaičiūtės vadovaujami vaikučiai sukėlė žiūrovuose nelauktas nuotabas savo sakomomis chorų eilėmis ir šokiais scenoje.

Antroje koncerto linksmoje dalyje sekė vaidinimas: "Dangus brangus" ir "Mulkinė ir mulkintojai."

Paskutinėje dalyje choras darniai padainavo: "Kur tas šaltinėlis", "Džiaugsmas", "Augo girioj medeliai", "Leiskit į tėvynę" ir tautos himnu užbaigė koncertą.

Visa kolonija yra dėkinga mūsų chorui už gražiai pravestą koncertą ir šv. Onos draugijai už teikiamą karo metu arbatą, kavą. Atsilankiusiems nereikėjo skubėti namon vakarienės. Tai buvo didelis patogumas.

Suaugusiųjų kursai

Nuo rugsėjo 22 d. prasideda suaugusiųjų kursai. Pirmoj eilėje bus mokomasi lietuvių kalbos. Mokytojauja St. Prapuolenytė. Pamokos vyks zokristijoje 7:30 trečiadieniais. Kursais galėtų pasinaudoti visi tie, kurie neturėjo progos, jauni būdami, išmokti rašyti. Jei susidarys bent penkių grupė, norinčių pasimokyti anglų kalbos, bus ir anglų kalbos pamokos.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays,
by the
LITHUANIAN CATHOLIC PRESS SOCIETY
A member of the Catholic Press Association

$6.00 per year outside of Chicago; $7.00 per year in Chicago Cicero; 3c per copy.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išeina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina Chicagoje ir Cicero—paštu:

Metams	$7.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$6.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsieniuose:

Metams	$8.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu su užsakymu.
Skelbimų kainos prisiunčiamos pareikalavus.

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiųstus raštus ir ypač korespondencijas, sulig savo nuožiūros. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), palikdami didelius tarpus patalsymui, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštin nededamos.

Entered as second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Amerikiečių pasisekimai Pacifike

Paskutinieji amerikiečių žygiai prieš japonus Pacifike yra svarbūs ir reikšmingi. Jie parodė, kad japonai jokiu būdu negali prilygti Amerikos oro jėgoms. Per kurį laiką buvo vedama kova už pirmenybę ore. Autoritetingi karo vyrai tvirtina, kad persvara yra Amerikos pusėje. Gen. MacArthur lakūnai savaitės bėgyje sunaikino 325 priešų lėktuvus. Mūsų lakūnai netikėtai užpuolė japonus Rabaule du kartu, sunaikindami du šimtus lėktuvų ir 126 laivus. Mėginimas "atsigriebti" Naujoj Gvinėjoj (New Guinea) kainavo japonams 104 lėktuvai. Japonija niekuomet dar nebuvo turėjusi taip didelius nuostolius. Laikraščių korespondentai iš Pacifiko fronto praneša, kad japonai jau nebegali lygintis su Amerikos lakūnais, lėktuvais ir taktika.

Tai parodo, kad jei gen. MacArthur turėtų dar daugiau vyrų, laivų ir lėktuvų, darg greičiau ir stipriau japonų kailį išpertų.

★

Karo fondas ir lietuviai

Visose karo pastangose lietuviai gerai pasirodo. Ir U. S. karo bonų komitetai ir Amerikos Raudonojo Kryžiaus lietuvaičių vienetai už savo puikų darbą susilaukia pagyrimo ir padėkos iš atitinkamų valdžios įstaigų.

Tenka girdėti, kad ir Nacionalinio Karo Fondo vajuje lietuviai darbuojasi ir gausiai aukoja, nes gyvai atjaučia tuos visus didelius tikslus, kuriems tasai fondas skirsto surinktus pinigus.

Karas milijonus žmonių paliko be pastogės ir duonos. Juos reikia priglausti, maitinti ir aprengti. Čia vietoje taip jau yra vargo paliesti žmonių, kuriems skubiai reikia eiti į pagalbą. Be to, U. S. armijos ir laivyno vyrams reikia parūpinti rekreacijos galimumai, saugojant jų dorovę, palaikant juose gerą nuotaiką.

Tie ir visi kiti tikslai, kuriais rūpinasi viršminėtas fondas, visus dorus žmones skatina būti duosniais.

Kad Chicagos lietuviai ir šioj srity galėtų savo pareigą atlikti ir taip pat gerai pasirodyti, sudarytas specialus lietuvių komitetas, kurio pirmininku yra adv. J. Grišius. Lietuvių visuomenė, be abejonės, kooperuos su šiuo komitetu.

★

Su tautos išdavikais nepakeliui

Saryšy su Nacionalinio Karo Fondo (National War Fund) kampanija New Yorke bolševikai norėjo užbėgti lietuvių visuomenei už akių, pasiskubindami sudaryti komitetą iš savo žmonių. Bet jų komitetas nebuvo pripažintas. Suorganizuotas lietuvių komitetas su kun. J. Balkūnu priešaky.

Kai bolševikai gavo per nosį, jie tada pradėjo kalbėti apie lietuvių vienybę. Brooklyniškiam bolševikų šlamšte statoma net tokie klausimai: "Kodėl gi mes negalime dirbti išvien?... Argi būtų negražiau, jei mes visi Didžiojo New Yorko lietuviai pasirodytume kitataučių akyse vieningi, sukalbūs ir darbingi?"

Matot, kaip gražiai kalba apie vienybę bolševikai.

Tačiau sąmoningas lietuvis, perskaitęs šiuos bolševikų žodžius apie vienybę, stato kitą klausimą — ar galima vienybė su lietuviais bolševikais? Atsakymas aiškus — ne!

Visi sąmoningi lietuviai nori būti lietuviais pilna ta žodžio prasme ir išlaikyti visas tautines brangenybes — kalbą, papročius, religiją. Visi sąmoningi lietuviai trokšta Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, šiam tikslui darbuojasi ir aukojasi. Tokio nusistatymo lietuviai jokiu būdu negali bendradarbiauti su tais lietuviais, kurie išsižadėjo lietuvybės, su kuriu ir siela parsiduodami kitai tautai, kitai valstybei. Joks sąmoningas lietuvis neis į bendrą darbą su tais, kurie džiugavo, kai Lietuvą okupavo Sovietų Rusija ir jos agentai naikino viską, kas lietuvio širdžiai miela ir brangu. Būtų didžiausias pažeminimas doram lietuviui bendradarbiauti su lietuviais bolševikais, kurie ir dabar iš visų savo jėgų darbuojasi prieš Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę ir tuo pačiu nori pražudyti visą mūsų tautą.

Kol lietuviai bolševikai sieks savo rankomis pasmaugti Lietuvą, tol jie nešios tautos išdavikų vardą ir su tokiais žmonėmis padoriems lietuviams nepakeliui.

★

Mirė rašytoja Petkevičiūtė-Bitė

LKFSB gavo žinių, kad, eidama 83-čius amžiaus metus, birželio 14 d. Panevėžyje mirė daug lietuvių tautai pasidarbavusi pedagogė, rašytoja, visuomenės veikėja Gabrielė Petkevičaitė-Bitė. Ji buvo gimusi 1861 m. kovo 18 d. Puziniškių dvare, Smilgių valsčiuje, Panevėžio apskr. Pradžios mokslą gavo iš Leonyno Ivinskio, paskiau mokėsi Mintaujoje ir Deltuvoje, Tiškevičiaus dvare lankė bitininkystės kursus, paskiau gyvendama pas tėvus Joniškėlyje mokė vaikus. Čia ji bandė vienam kitam gabiam, bet neturtingam mokiniui padėti, tačiau įsitikinusi, kad asmeninė pagalba nedaug tegalės atsiekti, visa širdimi prisidėjo prie darbuotės "Žiburėlio" draugijos, turėjusios tikslu moksleivių šelpimą. Visą savo gyvenimą buvo veiklia tos organizacijos šulu. Ji nemažai darbavosi ir plunksna. Pirmasis jos rašinys buvo išspausdintas 1894 m. "Varpe", vėliau rašė "Ūkininke", "Vilniaus Žiniose" ir kituose Lietuvos laikraščiuose. Beveik visuose savo rašiniuose ji kėlė viešpataujančią nelygybę, skurdą kaime. Nors pati augusi dvare, ji mokėjo teisingai suprasti valstiečių gyvenimą ir juos žodžiu bei darbu užstoti. Tai buvo tikra žmonių mylėtoja, uztareja, geradare. Kurį laiką gyvenusi Vilniuje, Didžiojo karo metu grįžo į savo tėviškę ir nuo 1919 iki 1924 m. mokytojavo Panevėžio vyrų gimnazijoje. Dėl silpnos sveikatos turėjo pasitraukti iš mokyklos darbo, bet iki paskutinių gyvenimo dienų rašė ir dirbo visuomeninį darbą.

G. Petkevičaitės-Bitės iškilmingos laidotuvės įvyko Panevėžvie birželio 17 d. Laidotuvėse dalyvavo tūkstančiai apylinkės ir vietos gyventojų, o taipgi atstovai iš Kauno, Kėdainių ir kitų miestų. Velionė buvo pašarvota Panevėžio muziejuje, o laidotuvių dieną jos palaikai buvo perkelti į katedrą. Prie atviro kapo su ja atsisveikino finansų gen. tarėjas Matulionis, suminėdamas, kad velionė norėjo jog kiekvienas lietuvis mylėtų savo kraštą drauge siekdamas, kad jame būtų visiems gera gyventi, kad nebūtų skriaudų, neteisybių ir išnaudojimo.

Savitarpinės pagalbos vardu kalbėjęs prof. Končius pabrėžė (velionės) viso amžiaus pastangas padėti kitiems. Moterų vardu kalbėjusi P. Pikčilingienė priminė, kad velionė yra davusi pradžią lietuvės moters organizaciniam gyvenimui. Ji buvo pirmoji, kuri 1907 m. organizavo ir sukvietė pirmąjį lietuvių moterų suvažiavimą, o 1937 m. įvykusiame lietuvių moterų jubiliejiniame suvažiavime G. Petkevičaitė taip pat buvo pirmininkė. Ji buvo kilnus pavyzdys lietuvėms moterims.

SPAUDOS APŽVALGA

Lenkai nieko neišmoko....

"Amerika" pastebi:

"Londone lenkai turi tyrinėjimo ir studijų centrą, kurs leidžia įvairias brošiūras apie Lenkiją. Neseniai šis centras išleido 8 puslapių, paveikslėtą knygutę, pavadintą "The Story of Wilno". Knygutė, deja, pilna lenkiškos propagandos. Joje net įrodinėjama, kad Vilnius buvęs viena iš Lenkijos sostinių, kad Vilnius esąs lenkų statytas ir t.t.

Lenkai, pasirodo, jokios pažangos nedaro. Viena ranka jie lyg ir bando lietuviams rodyti gerą valią, pasisakydami už nepriklausomą Lietuvą, o kita kėsinasi ir toliau į Lietuvos istorinę sostinę, į lietuvių tautinio ir tikybinio atgimimo židinį.

Nežiūrint, kad Lenkijai gresia toks pat visiško pasmaugimo pavojus, kaip ir Lietuvai, lenkų fronte nematyti jokio pragiedrėjimo. Bet taip daro ir kalba lenkai tremtiniai. Yra žinių, kad Lietuvoj ir Lenkijoj lenkai jau yra kitokios nuomonės."

★

Lietuvių veikėjai pastaruoju laiku visai rimtai susirūpino Lietuvos ir lietuvių tremtinių šalpos reikalais. Dedamos pastangos koordinuoti ligšiol egzistavusių šelpimo organizacijų veikimą.

Šv. Tomas ir Meilė

Rašo **Fr. Antoninas M. Jurgelaitis, O.P.**

Senovės graikams tenka garbė už pirmą to nuostabaus fakto pastebėjimą ir paaiškinimą. Izaokui Newtonui ir jo pasekėjui Atwoodui tenka garbė, kad surado, kiek greitumo krintantis kūnas pasiekia, kol atsimuša į žemę. Bet visų didžiausią garbę nusipelnė vienas Viduramžių išminčius — teologas, šventas Tomas Akvinietis, kuris ne tiktai aiškiausiai išdėstė problemą, bet joje surado kelią iš gamtinės į antgamtines sferas, iš pasaulio į Dievą. Prakąstas obuolys Adomo rankoje jam nešė mirtį, ištrėmimą; buvo nusigrįžimo nuo Dievo ženklas. Krintantis nuo medžio obuolys šventam Tomui davė šviesos suprasti nuostabią paslaptį į sekmingesnį gyvenimą, į artimesnį susijungimą su Dievu.

ŠVENTO TOMO AKVINIECIO SPRENDIMAS

Nesvarbu, ar šventas Tomas patsai pastebėjo tą faktą, ar apie jį skaitė graikų gamtos mokslininkų knygose, kai jisai lankė Neapolio universitetą nuo 1236 iki 1243 metų. Svarbu tai, kad nustebintas, jisai tuojau sau statė klausimą: "Kodėl greitėja?" Begalvodamas šventas Tomas surado, kad obuolys ar "bet kuris krintantis kūnas dėl to krinta greičiau, kad žemiau leidžiasi." Savo atsakymu nepasitenkindamas, dar giliau problemą studijavo. Jo gilus protas surado, ko ieškojo, būtent, principo, kurį šitaip galima sustatyti: gamtoj judėjimas yra greitesnis prie pat galo. Negana surasti principą, reikia ir įrodyti jo teisingumą. Išminčius-teologas ėmėsi įrodinėti to principo teisingumą.

Judėjime iš vietos į vietą principas aiškiai veikė. Krintantis obuolys tai gana tvirtai įrodo. Bet ar jisai taip pat veikia permainoje iš kiekybės į kiekybę, kurią vadiname augimu? Ir čionai veikia: gėlės augime galima pastebėti, kaip lėtas yra augimas iš pradžių, o prie pat galo greitai išsišauja į tinkamą aukštį, arba, kaip grei tai pražydi gėlė, kartą pumpurėliui užsimezgus.

Ar tą pat galima sakyti apie permainą iš kokybės į kokybę? Kaipgi ne! Jeigu šventas Tomas mūsų laikais gyventų, gal ir jisai paimtų štai tokį pavyzdį: Studentas (ar studentė) laiko lūpose įsičiauptą papirosą. Pirštuose degtukas. Liežuvį niežti, reikia dūmais numalšinti. Brūkšt... degtuko braukimas iš vietos į vietą įkaitina galiuką, kuriame darosi permaina iš kokybės į kokybę, iš šaltumo į karštį, iš karščio į didesnį karštį, į liepsną. Tame judėjime, permainoje iš šalčio į liepsną šventas Tomas būtų radęs įrodymą savo sustatytam principui, nes iš šalčio į karštį ilgesnį laiką judėjimas tęsėsi, kaip iš karščio į liepsną, kuri tik blykste lėjo ir staiga užsiliepsnojo.

Švento Tomo principas veikia ir sielos judėjimuose, kaip antai, džiaugsme, baimėje, rūstybėje. Taigi, ant tvirčiausių pamatų stovi šventojo teigimas: "Visuose tiesioginiuose gamtos judėjimuose judėjimas tuo greitesnis ar intensyvesnis tampa, kuo artėja prie savo galo."

Viduramžių tobuliausias studentas būtų galėjęs palikti problemą, kaip dabar stovi — ji pakankamai filosofiškai išaiškinta. Bet Tomas Akvinietis buvo teologas; jam rūpėjo viską į Dievo [illegible] nauju klausėsi savęs, kaip nukreipus šį principą į Dievą.

Žmogaus gyvenime reikalingiausias ir svarbiausias judėjimas yra per meilę į Dievą. Kažin ar nustatytas principas veikia ir antgamtiniuose judėjimuose? Teologijos daktaras, nuodugniai ištyręs dalyką, teigiamai atsakė. Jo argumentai pamatuoti nesuskaldomu kertiniu akmeniu. Malonė žmogaus prigimtį tobulina, ne naikina. Taigi, antgamtinė malonė, Dievo duota meilė, to principo nesulaužys. Jeigu žmogiškoje meilėje principas galioja, tai taip pat galios ir Dieviškoje meilėje.

MEILĖS PROGRESAS

Kokis, tat, yra žmogiškos meilės progresas? Kaip jis prasideda? Kuriuo būdu didėja? Kaip baigiasi?

Nedaug reikia meilei užsikurti: maloni šypsena, skaidrus žvilgsnis, nuoširdus žodelis ima ir įsmeigia meilės liepsnelę žmogaus širdyje. Širdis pradeda savo judėjimą, savo linkimą į mylimąjį. Juo dažniau susieinama su mylimuoju, juo sparčiau meilė auga. Iš pradžių užtenka retkarčiais pasimatyti, bet po kiek laiko negana susieiti kas savaitę. Galų gale, kai meilė pasiekia aukštą laipsnį, jaunuolis ir jaunuolė užeina pas klebona. Juodviejų meilė, pasiekus aukščiausią laipsnį, ieško artimiausiu būdu susijungti, ir tai visam amžiui, ant visados.

Kas ten įvyko toje poreikalbą, papročius, religiją. Visi sąmoningi lietuviai trokšta Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, šiam tikslui darbuojasi ir aukojasi. Tokio nusistatymo lietuviai jokiu būdu negali bendradarbiauti su tais lietuviais, kurie išsižadėjo lietuvybės, su kuriu ir siela parsiduodami kitai tautai, kitai valstybei. Joks sąmoningas lietuvis neis į bendrą darbą su tais, kurie džiugavo, kai Lietuvą okupavo Sovietų Rusija ir jos agentai naikino viską, kas lietuvio širdžiai miela ir brangu. Būtų didžiausias pažeminimas doram lietuviui bendradarbiauti su lietuviais bolševikais, kurie ir dabar iš visų savo jėgų darbuojasi prieš Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę ir tuo pačiu nori pražudyti visą mūsų tautą.

Kol lietuviai bolševikai sieks savo rankomis pasmaugti Lietuvą, tol jie nešios tautos išdavikų vardą ir su tokiais žmonėmis padoriems lietuviams nepakeliui.

★

Mirė rašytoja Petkevičiūtė-Bitė

LKFSB gavo žinių, kad, eidama 83-čius amžiaus metus, birželio 14 d. Panevėžyje mirė daug lietuvių tautai pasidarbavusi pedagogė, rašytoja, visuomenės veikėja Gabrielė Petkevičaitė-Bitė. Ji buvo gimusi 1861 m. kovo 18 d. Puziniškių dvare, Smilgių valsčiuje, Panevėžio apskr. Pradžios mokslą gavo iš Leonyno Ivinskio, paskiau mokėsi Mintaujoje ir Deltuvoje, Tiškevičiaus dvare lankė bitininkystės kursus, paskiau gyvendama pas tėvus Joniškėlyje mokė vaikus. Čia ji bandė vienam kitam gabiam, bet neturtingam mokiniui padėti, tačiau įsitikinusi, kad asmeninė pagalba nedaug tegalės atsiekti, visa širdimi prisidėjo prie darbuotės "Žiburėlio" draugijos, turėjusios tikslu moksleivių šelpimą. Visą savo gyvenimą buvo veiklia tos organizacijos šulu. Ji nemažai darbavosi ir plunksna. Pirmasis jos rašinys buvo išspausdintas 1894 m. "Varpe", vėliau rašė "Ūkininke", "Vilniaus Žiniose" ir kituose Lietuvos laikraščiuose. Beveik visuose savo rašiniuose ji kėlė viešpataujančią nelygybę, skurdą kaime. Nors pati augusi dvare, ji mokėjo teisingai suprasti valstiečių gyvenimą ir juos žodžiu bei darbu užstoti. Tai buvo tikra žmonių mylėtoja, uztareja, geradare. Kurį laiką gyvenusi Vilniuje, Didžiojo karo metu grįžo į savo tėviškę ir nuo 1919 iki 1924 m. mokytojavo Panevėžio vyrų gimnazijoje. Dėl silpnos sveikatos turėjo pasitraukti iš mokyklos darbo, bet iki paskutinių gyvenimo dienų rašė ir dirbo visuomeninį darbą.

G. Petkevičaitės-Bitės iškilmingos laidotuvės įvyko Panevėžvie birželio 17 d. Laidotuvėse dalyvavo tūkstančiai apylinkės ir vietos gyventojų, o taipgi atstovai iš Kauno, Kėdainių ir kitų miestų. Velionė buvo pašarvota Panevėžio muziejuje, o laidotuvių dieną jos palaikai buvo perkelti į katedrą. Prie atviro kapo su ja atsisveikino finansų gen. tarėjas Matulionis, suminėdamas, kad velionė norėjo jog kiekvienas lietuvis mylėtų savo kraštą drauge siekdamas, kad jame būtų visiems gera gyventi, kad nebūtų skriaudų, neteisybių ir išnaudojimo.

Savitarpinės pagalbos vardu kalbėjęs prof. Končius pabrėžė (velionės) viso amžiaus pastangas padėti kitiems. Moterų vardu kalbėjusi P. Pikčilingienė priminė, kad velionė yra davusi pradžią lietuvės moters organizaciniam gyvenimui. Ji buvo pirmoji, kuri 1907 m. organizavo ir sukvietė pirmąjį lietuvių moterų suvažiavimą, o 1937 m. įvykusiame lietuvių moterų jubiliejiniame suvažiavime G. Petkevičaitė taip pat buvo pirmininkė. Ji buvo kilnus pavyzdys lietuvėms moterims.

SPAUDOS APŽVALGA

Lenkai nieko neišmoko....

"Amerika" pastebi:

"Londone lenkai turi tyrinėjimo ir studijų centrą, kurs leidžia įvairias brošiūras apie Lenkiją. Neseniai šis centras išleido 8 puslapių, paveikslėtą knygutę, pavadintą "The Story of Wilno". Knygutė, deja, pilna lenkiškos propagandos. Joje net įrodinėjama, kad Vilnius buvęs viena iš Lenkijos sostinių, kad Vilnius esąs lenkų statytas ir t.t.

Lenkai, pasirodo, jokios pažangos nedaro. Viena ranka jie lyg ir bando lietuviams rodyti gerą valią, pasisakydami už nepriklausomą Lietuvą, o kita kėsinasi ir toliau į Lietuvos istorinę sostinę, į lietuvių tautinio ir tikybinio atgimimo židinį.

Nežiūrint, kad Lenkijai gresia toks pat visiško pasmaugimo pavojus, kaip ir Lietuvai, lenkų fronte nematyti jokio pragiedrėjimo. Bet taip daro ir kalba lenkai tremtiniai. Yra žinių, kad Lietuvoj ir Lenkijoj lenkai jau yra kitokios nuomonės."

★

Lietuvių veikėjai pastaruoju laiku visai rimtai susirūpino Lietuvos ir lietuvių tremtinių šalpos reikalais. Dedamos pastangos koordinuoti ligšiol egzistavusių šelpimo organizacijų veikimą.

80 METŲ SENIS VEDĖ 50 METŲ "JAUNĄJĄ

David Lloyd George, Didžiosios Britanijos ministrų pirmininkas pirmojo pasaulinio karo metu, neseniai susituokęs su savo ilgamete sekretore. (Acme-Draugas Telephoto)

Šv. Tomas ir Meilė

Rašo **Fr. Antoninas M. Jurgelaitis, O.P.**

Senovės graikams tenka garbė už pirmą to nuostabaus fakto pastebėjimą ir paaiškinimą. Izaokui Newtonui ir jo pasekėjui Atwoodui tenka garbė, kad surado, kiek greitumo krintantis kūnas pasiekia, kol atsimuša į žemę. Bet visų didžiausią garbę nusipelnė vienas Viduramžių išminčius — teologas, šventas Tomas Akvinietis, kuris ne tiktai aiškiausiai išdėstė problemą, bet joje surado kelią iš gamtinės į antgamtines sferas, iš pasaulio į Dievą. Prakąstas obuolys Adomo rankoje jam nešė mirtį, ištrėmimą; buvo nusigrįžimo nuo Dievo ženklas. Krintantis nuo medžio obuolys šventam Tomui davė šviesos suprasti nuostabią paslaptį į sekmingesnį gyvenimą, į artimesnį susijungimą su Dievu.

ŠVENTO TOMO AKVINIECIO SPRENDIMAS

Nesvarbu, ar šventas Tomas patsai pastebėjo tą faktą, ar apie jį skaitė graikų gamtos mokslininkų knygose, kai jisai lankė Neapolio universitetą nuo 1236 iki 1243 metų. Svarbu tai, kad nustebintas, jisai tuojau sau statė klausimą: "Kodėl greitėja?" Begalvodamas šventas Tomas surado, kad obuolys ar "bet kuris krintantis kūnas dėl to krinta greičiau, kad žemiau leidžiasi." Savo atsakymu nepasitenkindamas, dar giliau problemą studijavo. Jo gilus protas surado, ko ieškojo, būtent, principo, kurį šitaip galima sustatyti: gamtoj judėjimas yra greitesnis prie pat galo. Negana surasti principą, reikia ir įrodyti jo teisingumą. Išminčius-teologas ėmėsi įrodinėti to principo teisingumą.

Judėjime iš vietos į vietą principas aiškiai veikė. Krintantis obuolys tai gana tvirtai įrodo. Bet ar jisai taip pat veikia permainoje iš kiekybės į kiekybę, kurią vadiname augimu? Ir čionai veikia: gėlės augime galima pastebėti, kaip lėtas yra augimas iš pradžių, o prie pat galo greitai išsišauja į tinkamą aukštį, arba, kaip grei tai pražydi gėlė, kartą pumpurėliui užsimezgus.

Ar tą pat galima sakyti apie permainą iš kokybės į kokybę? Kaipgi ne! Jeigu šventas Tomas mūsų laikais gyventų, gal ir jisai paimtų štai tokį pavyzdį: Studentas (ar studentė) laiko lūpose įsičiauptą papirosą. Pirštuose degtukas. Liežuvį niežti, reikia dūmais numalšinti. Brūkšt... degtuko braukimas iš vietos į vietą įkaitina galiuką, kuriame darosi permaina iš kokybės į kokybę, iš šaltumo į karštį, iš karščio į didesnį karštį, į liepsną. Tame judėjime, permainoje iš šalčio į liepsną šventas Tomas būtų radęs įrodymą savo sustatytam principui, nes iš šalčio į karštį ilgesnį laiką judėjimas tęsėsi, kaip iš karščio į liepsną, kuri tik blykste lėjo ir staiga užsiliepsnojo.

Švento Tomo principas veikia ir sielos judėjimuose, kaip antai, džiaugsme, baimėje, rūstybėje. Taigi, ant tvirčiausių pamatų stovi šventojo teigimas: "Visuose tiesioginiuose gamtos judėjimuose judėjimas tuo greitesnis ar intensyvesnis tampa, kuo artėja prie savo galo."

Viduramžių tobuliausias studentas būtų galėjęs palikti problemą, kaip dabar stovi — ji pakankamai filosofiškai išaiškinta. Bet Tomas Akvinietis buvo teologas; jam rūpėjo viską į Dievo [illegible] nauju klausėsi savęs, kaip nukreipus šį principą į Dievą.

Žmogaus gyvenime reikalingiausias ir svarbiausias judėjimas yra per meilę į Dievą. Kažin ar nustatytas principas veikia ir antgamtiniuose judėjimuose? Teologijos daktaras, nuodugniai ištyręs dalyką, teigiamai atsakė. Jo argumentai pamatuoti nesuskaldomu kertiniu akmeniu. Malonė žmogaus prigimtį tobulina, ne naikina. Taigi, antgamtinė malonė, Dievo duota meilė, to principo nesulaužys. Jeigu žmogiškoje meilėje principas galioja, tai taip pat galios ir Dieviškoje meilėje.

MEILĖS PROGRESAS

Kokis, tat, yra žmogiškos meilės progresas? Kaip jis prasideda? Kuriuo būdu didėja? Kaip baigiasi?

Nedaug reikia meilei užsikurti: maloni šypsena, skaidrus žvilgsnis, nuoširdus žodelis ima ir įsmeigia meilės liepsnelę žmogaus širdyje. Širdis pradeda savo judėjimą, savo linkimą į mylimąjį. Juo dažniau susieinama su mylimuoju, juo sparčiau meilė auga. Iš pradžių užtenka retkarčiais pasimatyti, bet po kiek laiko negana susieiti kas savaitę. Galų gale, kai meilė pasiekia aukštą laipsnį, jaunuolis ir jaunuolė užeina pas kleboną. Juodviejų meilė, pasiekus aukščiausią laipsnį, ieško artimiausiu būdu susijungti, ir tai visam amžiui, ant visados.

Kas ten įvyko toje poreikalbą, papročius, religiją. Visi sąmoningi lietuviai trokšta Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės, šiam tikslui darbuojasi ir aukojasi. Tokio nusistatymo lietuviai jokiu būdu negali bendradarbiauti su tais lietuviais, kurie išsižadėjo lietuvybės, su kuriu ir siela parsiduodami kitai tautai, kitai valstybei. Joks sąmoningas lietuvis neis į bendrą darbą su tais, kurie džiugavo, kai Lietuvą okupavo Sovietų Rusija ir jos agentai naikino viską, kas lietuvio širdžiai miela ir brangu. Būtų didžiausias pažeminimas doram lietuviui bendradarbiauti su lietuviais bolševikais, kurie ir dabar iš visų savo jėgų darbuojasi prieš Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę ir tuo pačiu nori pražudyti visą mūsų tautą.

Kol lietuviai bolševikai sieks savo rankomis pasmaugti Lietuvą, tol jie nešios tautos išdavikų vardą ir su tokiais žmonėmis padoriems lietuviams nepakeliui.

★

Mirė rašytoja Petkevičiūtė-Bitė

LKFSB gavo žinių, kad, eidama 83-čius amžiaus metus, birželio 14 d. Panevėžyje mirė daug lietuvių tautai pasidarbavusi pedagogė, rašytoja, visuomenės veikėja Gabrielė Petkevičaitė-Bitė. Ji buvo gimusi 1861 m. kovo 18 d. Puziniškių dvare, Smilgių valsčiuje, Panevėžio apskr. Pradžios mokslą gavo iš Leonyno Ivinskio, paskiau mokėsi Mintaujoje ir Deltuvoje, Tiškevičiaus dvare lankė bitininkystės kursus, paskiau gyvendama pas tėvus Joniškėlyje mokė vaikus. Čia ji bandė vienam kitam gabiam, bet neturtingam mokiniui padėti, tačiau įsitikinusi, kad asmeninė pagalba nedaug tegalės atsiekti, visa širdimi prisidėjo prie darbuotės "Žiburėlio" draugijos, turėjusios tikslu moksleivių šelpimą. Visą savo gyvenimą buvo veiklia tos organizacijos šulu. Ji nemažai darbavosi ir plunksna. Pirmasis jos rašinys buvo išspausdintas 1894 m. "Varpe", vėliau rašė "Ūkininke", "Vilniaus Žiniose" ir kituose Lietuvos laikraščiuose. Beveik visuose savo rašiniuose ji kėlė viešpataujančią nelygybę, skurdą kaime. Nors pati augusi dvare, ji mokėjo teisingai suprasti valstiečių gyvenimą ir juos žodžiu bei darbu užstoti. Tai buvo tikra žmonių mylėtoja, uztareja, geradare. Kurį laiką gyvenusi Vilniuje, Didžiojo karo metu grįžo į savo tėviškę ir nuo 1919 iki 1924 m. mokytojavo Panevėžio vyrų gimnazijoje. Dėl silpnos sveikatos turėjo pasitraukti iš mokyklos darbo, bet iki paskutinių gyvenimo dienų rašė ir dirbo visuomeninį darbą.

G. Petkevičaitės-Bitės iškilmingos laidotuvės įvyko Panevėžvie birželio 17 d. Laidotuvėse dalyvavo tūkstančiai apylinkės ir vietos gyventojų, o taipgi atstovai iš Kauno, Kėdainių ir kitų miestų. Velionė buvo pašarvota Panevėžio muziejuje, o laidotuvių dieną jos palaikai buvo perkelti į katedrą. Prie atviro kapo su ja atsisveikino finansų gen. tarėjas Matulionis, suminėdamas, kad velionė norėjo jog kiekvienas lietuvis mylėtų savo kraštą drauge siekdamas, kad jame būtų visiems gera gyventi, kad nebūtų skriaudų, neteisybių ir išnaudojimo.

Savitarpinės pagalbos vardu kalbėjęs prof. Končius pabrėžė (velionės) viso amžiaus pastangas padėti kitiems. Moterų vardu kalbėjusi P. Pikčilingienė priminė, kad velionė yra davusi pradžią lietuvės moters organizaciniam gyvenimui. Ji buvo pirmoji, kuri 1907 m. organizavo ir sukvietė pirmąjį lietuvių moterų suvažiavimą, o 1937 m. įvykusiame lietuvių moterų jubiliejiniame suvažiavime G. Petkevičaitė taip pat buvo pirmininkė. Ji buvo kilnus pavyzdys lietuvėms moterims.

SPAUDOS APŽVALGA

Lenkai nieko neišmoko....

"Amerika" pastebi:

"Londone lenkai turi tyrinėjimo ir studijų centrą, kurs leidžia įvairias brošiūras apie Lenkiją. Neseniai šis centras išleido 8 puslapių, paveikslėtą knygutę, pavadintą "The Story of Wilno". Knygutė, deja, pilna lenkiškos propagandos. Joje net įrodinėjama, kad Vilnius buvęs viena iš Lenkijos sostinių, kad Vilnius esąs lenkų statytas ir t.t.

Lenkai, pasirodo, jokios pažangos nedaro. Viena ranka jie lyg ir bando lietuviams rodyti gerą valią, pasisakydami už nepriklausomą Lietuvą, o kita kėsinasi ir toliau į Lietuvos istorinę sostinę, į lietuvių tautinio ir tikybinio atgimimo židinį.

Nežiūrint, kad Lenkijai gresia toks pat visiško pasmaugimo pavojus, kaip ir Lietuvai, lenkų fronte nematyti jokio pragiedrėjimo. Bet taip daro ir kalba lenkai tremtiniai. Yra žinių, kad Lietuvoj ir Lenkijoj lenkai jau yra kitokios nuomonės."

★

Lietuvių veikėjai pastaruoju laiku visai rimtai susirūpino Lietuvos ir lietuvių tremtinių šalpos reikalais. Dedamos pastangos koordinuoti ligšiol egzistavusių šelpimo organizacijų veikimą.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Community and War Fund lietuvių komitetas

Joseph J. Grish, pirmininkas; Josephine J. Daužvardienė, vice pirmininkė; Anton J. Valonis, vice pirmininkas; J. Šukys, vice pirmininkas; dr. Kazys Drangelis, sekretorius; E. Samienė, sekretorė; nariai: Dr. S. Biežis, Leonard Šimutis, M. Vaidyla, Anthony A. Olis, Stanley Pieža, dr. P. Grigaitis, A. A. Slakis, dr. A. Zimont, J. P. Varkala, Nora Gugienė, kun. A. Sandys, Ona Biežienė; radio valandų direktoriai: Antanas Vanagaitis — "Margutis"; Mrs. Sophie Barcus — Lietuvių Šeimininkių; Joseph F. Budrik — Jos F. Budrik; Joseph Krukas — Peoples Furniture Co.; P. Šaltimieras — Šaltimiero.

Iš Moterų Sąjungos 2 kuopos veikimo

Cicero. — Susirinkimas įvyko spalių 11 d. Išklausyta visa eilė raportų. Svarbiausias — būsimo "bunco party", kuris įvyks lapkr. 3 d., parap. svetainėje. Komisija pranešė, kad tikietai platinami ir ragino, kiekvieną tame pasidarbuoti. Kurios narės nelanko reguliariai kp. susirinkimų, toms bus prisiųsta paštu po du tikietus.

Dovanos bus duodamos po vieną ant staliuko. Taipgi [illegible] "door prizes". Mūsų gerosios biznierkos: P. Remdžienė ir B. Palubinskienė sakė duosiančios ką nors gražaus. Kaip matome, pramoga tikrai bus šauni, tikimės, kad lygiai bus ir sekminga. nes Ciceros čem. [illegible] tikietų pardavėja Ona Samsonaitė eina komisijai į talką.

Parap. bazare są-tės pardavinėja "chance books" leisinei staltiesei. Pirm. B. Jakaitienė ir A. Zaurienė jau išpardavė po dvi knygutes, na, ir kitos nesnaudžia.

Sužinota, kad narė M. Plančiūnienė buvo rimtai susirgusi. Gaila, kad nebuvo kp. pranešta, delto negalėjome ją atlankyti. Bet, ačiū Dievui, girdime, kad jau sveiksta ir, gal, pasimatysime kp. parengime.

Koresp.

Sakė Marigny žadėjo užmušti savo uošvį

NASSAU, Bahamas, spalių 25.—Šiandien prasidėjo antra savaitė bylos, kurioje grafas Alfred de Marigny kaltinamas nužudymu savo turtingo uošvio Sir Harry Oakes. Šios dienos liūdininkai buvo Amerikos detektyvas, kuris tvirtino, kad de Marigny plaukai ant rankų ir barzdos buvo apdeginti, ir kad de Marigny negalėjęs aiškiai pasakyti kaip tai galėjo pasidaryti.

Antras liūdininkas buvo gydytojas, kuris sakė de Marigny piktai išsitaręs kad jis "įlaužęs Sir Harry galvą," kuomet Oakes liepęs savo žentui apleisti šalinį kambarį ligoninėje, kurioje gydėsi Oakeso duktė, de Marigny žmona.

Ruošiama Lietuvių Sporto Šventė

Lietuvoj 1938 metais įvyko Sporto Olimpiada. Buvo vadinama Lietuvių Sporto Šventė, nes dalyvavo įvairūs Lietuvos sportininkai, kokie tiktai buvo tuo laiku Lietuvoj. Sporto rūmai, kurie tvarkė olimpiadą, buvo nutarę, kad už penkių metų turės įvykt sekanti olimpiada.

Penki metai suėjo šią vasarą, bet Lietuva, būdama prūsų okupuota, negalėjo to įvykdint.

Dėlto Darius-Girėnas postas nutarė surengti Lietuvių Sporto Šventę savo salėj, gruodžio 12 d., kad tuo palaikyti tradiciją ir pagelbėti Lietuvos sportininkams. Kaip pereitą kartą, taip ir po šio karo Amerikos atletai pagelbės sustiprėt Lietuvos sportui. Legionieriai tikisi sukviest visus lietuvius sportininkus, ypač dalyvavusius Lietuvoj pirmoj olimpiadoj.

Nors karas praretino sportininkų eiles, bet dar Chicago ir apylinkėj jų yra daug. Visi jie kviečiami dalyvaut sporto šventėj legijonierių salėj, 4416 S. Western Ave., gruodžio 12 dieną.

Kad užtikrinus Lietuvių Sporto Šventei sekmes, Dariaus Girėno postas prašo kitų draugijų nerengti nieko tą dieną. **J. Jakubauskas**

Dainuos Genovaitė Giedraitienė

Šiandie, antradienį, 7 valandą vakare iš radio stoties WGES dainuos Genovaitė Giedraitienė. Tarpuose bus orkestro muzika ir pranešimai. Šias antradienių programas 15 metai leidžia lietuvių krautuvė Peoples Furniture Company, 4183 Archer Avenue. Prašomi pasiklausyti. **Rep. XXX**

PIRKITE PAS TUOS BIZNIERIUS, KURIE SKELBIASI "DRAUGE".

Šitaip yra taupomi taukai, kurie eina karo reikalams.

Varnos pažįsta apsiginklavusį

Varnos turi sugebėjimą atskirti apsiginklavusį ir beginklį žmogų. Beginklį žmogų prisileidžia visai arti, o ginkluoto iš tolo neprisileidžia.

PIRKITE KARO BONUS!

Padėka

So. Chicago. — Nuoširdžiai dėkojame visiems Šv. Juozapo parapijos geraširdžiams aukotojams ir aukotojoms kurie taip gausiai prisidėjo prie surengimo "Pantry Shower" mūsų naudai.

Labai dėkui klebonui kun. V. Černauskui už nuoširdų paraginimą, taip pat A. Snarskienei ir visoms kitoms, kurios prisidėjo prie šios darbuotės. Melsime gerąjį Viešpatį, kad Jis Jums ir visiems tiems, kurie yra Jums brangūs, gausiai palaimintų.

Šv. Kazimiero Seserys

SKELBKITES "DRAUGE"

Pranešimas

Bridgeport. — Lietuvai Gelbėti Fondo skyriaus susirinkimas įvyks spalių 26 d., parapijos salėj. Visi nariai malonėkit susirinkti. Laukia mūsų svarbūs darbai. Bus pasitarta dėl rengiamos pramogos sekmingumo ir kitais einamais reikalais. **Valdyba**

Klausyk gerai, atsakyk atsargiai, spręsk greitai.

Wear Your Feather

It's a Symbol of a Generous Contribution to THE COMMUNITY & WAR FUND

ŠEIMININKIŲ IR MERGINŲ
Pagelbėti Gaminti Saldainius Mūsų Ginkluotoms Jėgoms.
PASTOVUS DARBAS
Pilną arba Dalį Laiko.
GERA MOKESTIS
6 DIENŲ SAVAITĖ
SALDAINIŲ PAKUOTOJŲ
Inspektorkų Vyniotojų
Chocolate Dippers
Enrobing Machine Feeders.
PATYRIMO NEREIKIA
Dieną ir Naktį Darbai.
Malonios Darbo Sąlygos.
EMPLOYMENT OFFICE VALANDOS:
Sekmadienį 11 ryto iki 4 popiet
Pirmad., Antrad. ir Trečiad. nuo 7 ryto iki 8 vakaro
Ketvirtad., Penktad. ir Šeštad. nuo 7 ryto iki 5 vakaro
Jei dabar dirbate prie svarbių karo darbų, neatsišaukite.
BUNTE BROTHERS
3301 W. FRANKLIN BLVD.
(500 į žiemius)

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The Noted Wedding Photographer for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO FOR YOUR COMFORT
MOST MODERN COMPLETE ADVANCED PHOTOGRAPHY LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAFAYETTE 2813

KREIPKITĖS PRIE MUS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISĄ.
SUVIRŠ 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JUSŲ PASIRINKIMUI.
Geriausio Materiolo ir Darbo.
Mūsų MENO SEDEVRAI pridavė daugeliui mūsų Lietuviams klientams pilną patenkinimą.
Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:
VENETIAN MONUMENT CO.
Mūsų pastatytas TĖVAMS MARIJONAMS
DIDYSIS Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE.
(Netoli Grand Ave.)
PHONE: SEELEY 6103

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA
PRUZIN FUNERAL HOME
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materiolą Už Dar Žemomis Kainomis!

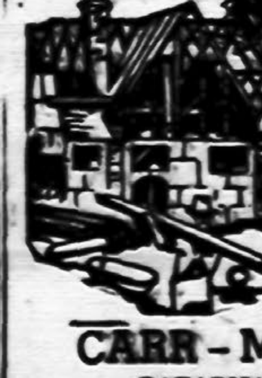

Atvykite į mūsų jardą ir apžiūrėkite stoką ir aukštą rūšį LENTŲ — MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, viškų, sklepų ir fletų. PASITARKITE SU MUSŲ EKSPERTAIS kaslink pertaisymo namų.
APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI!
STANLEY LITWINAS, General Manager.
CARR - MOODY LUMBER CO.
PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMANAI
3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
VALANDOS: Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. pietų. Kitomis dienomis — nuo 7 valandos ryto iki 5:30 valandos popiet.

PASKUTINIS PAGERBIMAS
JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį
4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4330-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE
Tel. LAFayette 0727
RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmad ir Ketvirtad. vak. iš stoties WGES (1390), su Povilu Šaltimieru.

NULIŪDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į -
ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JUSŲ PATOGUMUI:
1410 South 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109
6812 So. Western Ave., Chicago
Telefonas Grovehill 0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

PACHANKIS PAMINKLAI
PETER TROOST MONUMENT COMPANY
(Įsteigta 1889 m.)
Meniški, Vertingi
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ŽENKLAI
Pasitikėjimo
Mumis
Rekordas
Ši Firma Virš 50 Metų
Tos Pačios Šeimos
Rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST!
PARTICULAR PEOPLE PREFER PACHANKIS PRODUCTIONS
DISTRIBUTORS OF THE FAMOUS MONTELLO GRANITE
Most Beautiful—Most Enduring—Strongest—Best In The World.
BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS
KREIPKITĖS PRIE —
JOHN W. PACHANKIS
— THE LITHUANIAN MONUMENT MAN —
Member of the Lithuanian Chamber of Commerce
MODERNI Išvidinė PARODA: 4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTebrook 3645
REZIDENCIJA: 5919 South Troy Street Tel. REPublic 4298
VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; Šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos.

AMBULANCE Patarnavimas Dieną ir Naktį

Mes Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th ST. Phone YARDS 0781

MAŽEIKA EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. Phone YARDS 1138—39

LACHAWICZ IR SUNAI
2314 WEST 23rd PLACE Phones: CANAL 2515
10756 S. MICHIGAN AVE. COMMODORE 5765
PULLMAN 1270

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAF. 3572

Įvyko baisi tragedija

Maža mergaitė bėgo nuo tėvo rustumo, ir žuvo sniego audroje

Rock Springs, Wyo.— septynių metų amžiaus mergaitė pavėlavo į mokyklos autobusą. Ji bijodama, kad tėvas gali ją lupti, bėgo per neapgyventus krumoksnius, kur sniego audra siautė. Maža mergaitė bėgo per sniego audrą iki ji sukrito ir mirė nuo nuovargio. Apie tai pranešė pareigūnai, pereitą šeštadienį.

Mergaitės lavonas buvo rastas prie krūmokšnio, matyti ji ten ieškojo prieglaudos nuo audros.

Toji septynių metų mergaitė vadinasi Frances, ji yra duktė geležinkelio darbininko, kurio namai yra septynios mailės nuo Rock Springs.

France's du broliai, kurie kartu bėgo su savo sesute, buvo sulaikyti tėvo, bet mergaitė buvo pertoli nubėgusi. Tėvas pasakė, kad jis paskutinį kartą matė dukterį gyvą, kai ji bėgo skersai geležinkelio bėgius, įbėgdama į audrą, antradienio vakare (spalių 19 d.). Mergaitės lavonas buvo rastas po 24 valandų vėliau už pusės mailės nuo namų.

Ji buvo apversta sniego. Jos vilnoninis paltas buvo prisiglaudęs prie vatinės dresės.

Tai jau antras kartas, kai vaikai pabėgo po grąsinimo.

Įsakyta šį nelaimingą įvykį ištirti.

Žuvusios mergaitės tėvas pasakė: "aš nežinau kodėl ji tai padarė."

Reikia daugiau meilės savo vaikams. Daugiau galima padaryti meile, negu rustumu.

Sąžiningas žmogus atitaisė klaidą

Pawtucket, R. I. — Kai Tom Blanchard, miesto turgaus (market) vedėjas, atidavė šeštadienio rytą (spalių 23 d.) laiškus, penki doleriai iškrito iš vieno laiško voko. Ir ten buvo raštelis, kuriame pažymėta, kad prieš metus vieno Blanchard's kasininko buvo padaryta klaida, kai buvo keičiami pinigai. Tų pinigų siuntėjas (jis nepasirašė pavardės) pastebi, jog yra atitaisoma sena klaida.

Rytoj Chicagoje kalbės „ledų kunigas"

Kunigas Bernard R. Hubbard, žinomas kaipo "ledų kunigas" atvyko į Chicagą ir rytoj (trečiadienį) vakare, Chicago Civic Opera House, laikys įdomią paskaitą, nušviečiant paveikslais. Jis kalbės tema: 'Aleutian kovos laukas" (The Aleutian Battleground).

Kunigas Hubbard gerai pažįsta Alaską, jis yra daug atlikęs įvairių mokslinių kelionių, kaipo Santa Clara universiteto narys, California. Jis kalba vaizdžiai ir įdomiai. Verta jo paskaitos pasiklausyti, nes jis visuomet iškelia įdomių ir vertingų dalykų.

Pirkite Karo Bonus.

NATURALĖ IŠVAIZDA

Naujų VELVATONE DANTŲ PLEITŲ

VARTOJAMAS NAUJAS PLASTIC MATERIOLAS NATURALĖS GUM SPALVOS DANTŲ PLEITOMS.

NAUJOS RŪŠIES Velvatone DANTŲ PLEITOS

$12.50

IKI $39.50 UŽ KIEKVIENĄ

Neatsiduoda. Be skonio. Naturalės spalvos. Neblunka. Visoj šaly žinomos dantų pleitos. Permatomos crystal clear pleitos. Plonkšnos sunkumo, sanitarės. Patenkinimas garantuotas. Materiolas labai panašus į gamtinį. Vienos dienos taisymų patarnavimas. Apskaičiavimas veltui.

Darome pleitas įspaustas ir gautas tik iš laisniuotų dentistų

HEJNA BROS.

DENTAL PLATE CO.

1724 S. Ashland 2nd Fl. Mon. 9251

Atdara nuo 9 iki 8. Šeštad. nuo 9 iki 4. KALBAME LIETUVIŠKAI

3945 W. 26th St. 2nd Fl. Law. 2908

30 N. Dearborn Rm. 806, Sta. 9649

Vidurmiesčio val. 9—6. Antradienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 7.

VISAS DARBAS IR MATERIOLAS PILNAI GVARANTUOJAMAS

Neišmeskite savo senų išdėvėtų rakandų, bet paveskite mums juos perdirbti mūsų pilnai įrengtoje dirbtuvėje. Pirmiau dirbome naujus rakandus, o dabar iš priežasties karo mes visą savo dirbtuvę pertaisėm perdirbimui senų rakandų, vartojant vien tik geriausius materiolus. Turime didelį pasirinkimą visokių spalvų ir audinių aptraukimui materiolų.

DAR TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ NAUJŲ RAKANDŲ ir jūs galite išmainyti savo senus ant naujų.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.

Parlor Setų Išdirbėjai

JUOZAPAS KAZIKAITIS — SAVININKAS

4140 ARCHER AVE. TEL.: LAFAYETTE 3516

5000 ŽMONIŲ MATĖ, KAIP ŽUVO AKROBATAS

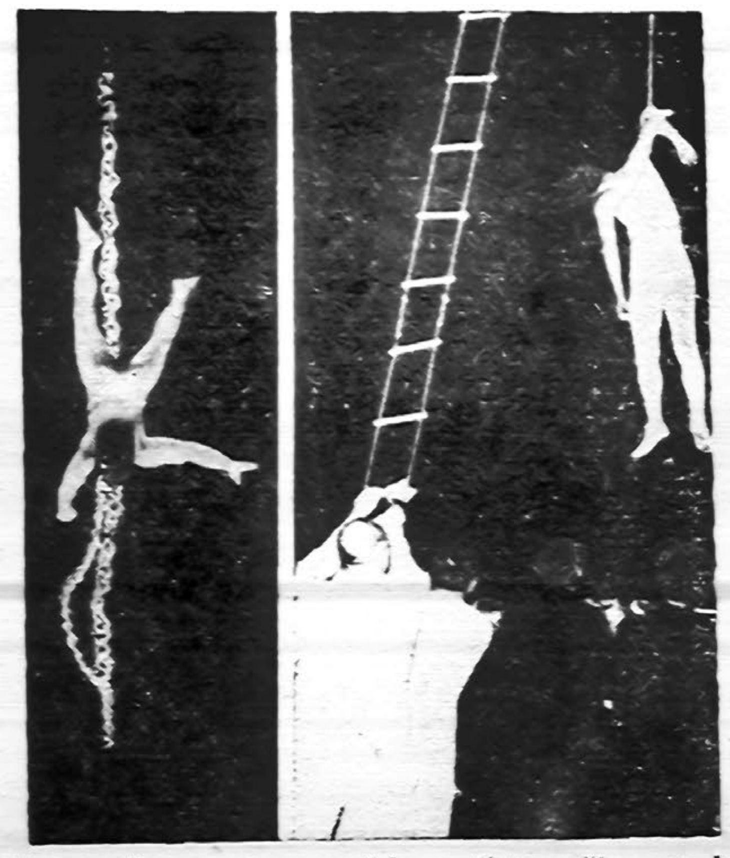

Aloyzas Peters, garsus cirko artistas, žinomas kaipo "the man who hangs himself and lives", šiomis dienomis St. Louis, Mo., ugniagesių suruoštam cirke žuvo. Dėl padarytos klaidos akto metu jis tikrai 70 aukštumoje pasikorė. Nuotrauka padaryta pačiu baisiu momentu. (Acme-Draugas Telephoto)

Nelaukta mirtis

Cirko vaidintojas žuvo 5,627 žiūrovų akivaizdoje, kai šposas buvo daromas

St. Louis. — Gyvenime įvyksta netikėtinumų. Vienas toks netikėtinumas pasitaikė spalių 22 dieną cirke. Aloys "Drake" Peters, 45 metų amžiaus, cirko veteranas, įlipo į 70 pėdų aukštumo balkoną ir jis rodė visokius šposus. Paskui pasirengė parodyti pasikorimą. Cirke buvo 5,627 žiūrovai. Jis paėmė guminę virve ir apsivyniojo aplink kaklą ir leidos žemyn, ir įvyko nelaimė.

Po to kai buvo pranešta, jog yra "vienintelis žmogus, kuris pasikaria ir gyvena papasakoti šią istoriją", Peters šoko iš platformos ir buvo patrauktas 20 pėdų į orą. "Virvė" išsitempė (o ji neturėjo visai išsitempti) ir cirko veteranas sutiko mirtį.

Cirko veteranas, kai šokdavo žemyn su gumine virve, laiku prie kaklo pačiupdavo "virvę" ir ji neužsinerdavo tampriai aplink kaklą, bet šį kartą įvyko kitaip. Šposas nepavyko. Sakoma, jog buvusi nauja guminė virvė.

Pavogtas trokas su $10,000 vertės prekėmis

Trokas firmos Acme Transfer and Storage Company nuo 3023 Shields Ave., prikrautas kenuoto maisto ir kitų prekių buvo pavogtas nuo 22408 Wentworth Ave., taip pranešė policijai to troko vairuotojas Philip Sosta, nuo 2147 No. Talman Ave.

Moteris mirė nuo perdidelės dozos vaistų

48 metų moteris Vera Kinsey, 1230 Victoria St., North Chicagoje, pereitą antradienį buvo paėmusi perdidelę dozą raminančių vaistų. Neatgavusi sąmonės ji pasimirė sekmadienį, Šv. Teresės ligoninėje, Waukegane.

Tiltas

Rush gatvės tiltas, Chicagoje, Ill. pastatytas 1884 m., kaštavo $132,000.

Buvo suruoštos pamaldos prie Rapolo Arkangelo

Town of Lake. — Šv. Kryžiaus lietutvių parapijos klebonas kun. A. Linkus uoliai rūpinasi parapijos dvasiniais reikalais. Norėdamas sukelti didesnį žmonėse pamaldumą, Kun. A. Linkus buvo suruošęs trijų dienų pamaldas prie Rapolo Arkangelo, kurio garbei yra pastatytas gražus altorius. Pamaldos buvo pereitą penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį. Pamokslus sakė Kun. K. Barauskas. Žmonės gausiai lankės į pamaldas.

Gražus choras

Waukegan, Ill. — Švento Baltramiejaus lietuvių parapijos bažnyčioje sekmadienį prasidėjo 40 valandų atlaidai, kuriuose gausiai dalyvauja žmonių. Sekmadienį įspudingai buvo atlaikyti mišparai, labai gražiai giedojo choras. Mišparus laikė "dėdė" kun. A. Deksnys, jam asistavo Kun. Švarlis ir Kun. Bruno Grinis. Atlaidų iškilmės baigiasi šiandien vakare.

Įvairu ir įdomu

1502 metais atrasta Šv. Elenos sala.

Dauguma Romos pinigų yra buvę skardiniai,

Nelaiku laikrodis sučirškė

Pasižvalgius toliau už Chicagos

Indiantown Gap, Pa. — Kai pvt. Lela Murray's žadinamasis laikrodis rodė 2:10 val. naktį, laikrodis sučirškė ir visos WACS pakilo iš lovų ir paskui vėl jos grįžo atgal. Mat dalykas buvo toks: pvt. Mildred Williams užstatė laikrodį, kad ją pažadintų iš prisnūdimo po pietų ir užmiršo laikrodį atgal atsukti į nustatytą laiką, todėl WACS naktį buvo pažadintos.

Po dvidešimt metų

Salt Lake City, Utah. — Mrs. Sarah Austin pasodino prieš dvidešimt metų demono (citrinos) medį. Per dvidešimt metų medis buvo rūpestingai saugomas. Kiekvieną kartą, kai būdavo šaltas ir prastas oras, lemono medis buvo įnešamas į vidų. Už šį rupestingumą moteriškei buvo atlyginta — medis išdavė 10 lemonų (citrinų).

Šiurpūs ir nelaimingi įvykiai

Tony Klasks, darbininkas, buvo rastas pereitą sekmadienį sužeistas gatvėje. Jį rado du kareiviai ir pranešė policijai

Policija nustatė, jog Klask buvo užpultas ir apiplėštas, kai jis keitė savo automobilio padangą, prie 6000 Wentworth ave. Jis yra 30 metų amžiaus ir gyvena 6332 Ingleside ave.

* * *

Mrs. Loretta Bauer, 25 metų, Sunset Ridge Country Club tarnautoja, Northbrook, kur ji gyveno, buvo užmušta pereitą sekmadienį, ir du asmenys buvo sunkiai sužeisti, kai jų automobilis susidūrė su sunkiu troku, Skokie kelyje, netoli kauntės linijos kelio. Toje nelaimėje kitai Sunset Ridge tarnautojai buvo galva sudaužyta, klubo bartenderiui buvo sužeisti viduriai ir buvo nulaužta kairė koja. Abu buvo be sąmonės ir nugabenti į Highland Park ligoninę.

Illinois Universitete moterų dauguma

Urbana, Ill. — Paaiškėjo, kad per dvi savaites Champaign-Urbana, Illinois Universiteto skyriuje užsiregistravo 5,030 stutdentų. Pereitų metų rudenį buvo 5,209 studentais daugiau negu šiemet. Dar pirmu kart šio Universiteto istorijoje, kad moterų skaičius Universitete žymiai viršija vyrų skaičių. Tiktai 1,700 iš šiemet užsiregistravusių yra vyrai, o virš 3,000 sttudentų yra mergaitės.

Žmona priėmė vyro oro medalį

Mrs. Viola Grant, žmona leitenanto William R. Grant, kuris dabar yra vokiečių belaisvėje, pereitą sekmadienį priėmė vyro oro medalį ir oak cluster. Lt. Grant'ui pasižymėjimo ženklai buvo duoti už kovas Europos apylinkėje.

Kadangi vyras yra vokiečių nelaisvėje, tai oro medalis buvo įteiktas jo žmonai.

Neberado automobilio

Lamar, Mo. — Carl Moore sustojo prie Draudimo Kompanijos ofiso, kad apdrausti naujai įgytą automobilį. Gavęs apdraudos polisą, jisai pakvietė draudimo agentą pavėžinti namo, nes labai smarkiai lijo. Bet išėję automobilio neberado — automobilis jau buvo pavogtas.

Lavonas rastas pievoje

Kunas Herman A. Dreves, 52 metų, buvo rastas pievoje, užmiestyje — tarp 23-ios ir North Ave., Melrose Park, Ill. Jisai jau buvo dingęs birželio 30 dieną š. m. iš savo namų, 115 No. 18-os Ave., Melrose Park.

Bermudų salose smarkiai vagiami dviračiai

Hamilton, Bermuda. — Dviračių vagys Bermudų salose taip įsigalėjo, kad Draudimo bendrovės pranešė, jog nebegali toliau savo biznio tęsti, tai yra drausti dviračius.

Bendrovės nuostoliai siekia daugiau, kaip 10% nuo draudimo polisų. Nors vagys yra baudžiami 2 metų sunkiųjų darbų kalėjimu, bet vogimas nemažėja, bet didėja ir draudimo bendrovės nebegali toliau dviračius apdrausti.

---

10 milijonų svarų kalakutienos

Apie 10 milijonų svarų paruoštos kalakutienos bus reikalinga, kad paruošti esantiems užjūryje kariams pietus Padėkos Dienoje (Thanksgiving).

Mirė darbe

William J. Vandergrist, 38 metų, 2235 So. 12th ave., Broadview, pereitą šeštadienį ištiko darbe širdies ataka ir jis mirė. Jis dirbo Fort Products Co., Inc., 365 E. Illinois str. Jis buvo ten šapos vyresnysis (superintendent).

Sviestas

Kad pagaminti vieną svarą sviesto reikalinga sunaudoti beveik 10 kvortų pieno.

Aplink mus

× **Dr. P. Daužvardis,** Lietuvos konsulas, tarnybos reikalais yra išvykęs į Vašingtoną.

× **Adv. A. Olis ir adv. J. Grish** šiandien vyksta į Vašingtoną lietuvių šelpimo reikalais. Iš Vašingtono vyks į New Yorką.

× **Petronėlė Balickienė,** žmona S. Balicko, savininko drabužių taisymo ir valymo įmonės West Side, sunkiai serga. Balickai gyvena 1802 West 64 St.

× **Šv. Baltramiejaus** bažnyčioje, Waukegane, šiandie vakare baigsis 40 val. atlaidai. Užbaigime dalyvaus daug kunigų iš Chicago.

× **Fabijonas Gudas,** sūnus žinomų laikraštininkų Prano ir Uršulės Gudų, 901 West 33rd St., šiomis dienomis antrą kartą buvo pašauktas į kariuomenę, bet dar paliuosuotas mokslui tęsti.

× **Šv. Pranciškaus Seserų** Brazilijoj naudai vakaras praeitą sekmadienį, Šv. Jurgio parapijos salėj, pasisekė visais atžvilgiais. Programa buvo graži ir medžiaginės naudos nemažai gauta. Mūs visuomenė tikrai jautri kilniems reikalams.

× **Walter St[illegible]nas,** plačiai žinomas fotografas, turintis studiją 3315 S. Halsted St., praeitą šeštadienį išleido į kariuomenę liuosnoriai pasidavusį sūnų Ksaverą, kurs yra vedęs. Paliko ne tik tėvus, jauną žmoną, bet ir dviejų metų dukterį.

× **Jonas Dimša,** žinomas Bridgeport veikėjas, pirtyje buvo ant šlapių grindų paslydęs ir sunkiai užsigavęs. Išbuvęs pora savaičių namuose dabar jau pasveiko ir pradėjo darbuotis Labd. Sąjungos 5 kuopos vakarui, kuris įvyks lapkričio 7 d., parapijos salėj.

× **P. Jocis ir A. Kraujelis,** buvę Aušros Vartų parapijos choro nariai, parvykę iš kariuomenės į svečius, praeitą sekmadienį giedojo su choru per sumą. Padidinto dviem balsais choro "Exultate Deo" mišios skambėjo daug gražiau.

× "**Draugo" skaitytojai Bridgeporte** pradėjo taupyti plonas virvutes, sukti jas į kamuolį ir padovanoti administracijai. Darant dienraščio ekspediciją, pundams surišti reikalinga plona virvelė, kurios dėl karo nebegalima gauti. Gera būtų, kad bridgeportiečių pavyzdžiu pasektų ir kiti "Draugo" skaitytojai.

Juo daugiau katalikas susipratęs, juo daugiau remia katalikišką spaudą. Būk susipratusiu: skaityk ir platink vienintėlį katalikišką dienraštį — "Draugą".